

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΤΟΣ Ε'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956

ΑΡΙΘ. 23

ΑΚΟΥΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ!

Ἡ ποιμαντικὴ συνομιλία εἶναι ἡ συνομιλία, πὸν κάνει ὁ ἱερεὺς μ' ἓνα πνευματικὸ του τέκνο, εἴτε στὴν ὥρα τῆς ἐξομολογήσεως, εἴτε σὲ ἄλλη περίστασι, πὸν ἓνας ἐνορίτης ζητεῖ τὴν πνευματικὴ βοήθεια τοῦ ἱερέως. Στὴν συνομιλία αὐτὴ δυνὸ λάθη μπορεῖ νὰ κάμῃ ὁ ἱερεὺς. Τὸ ἓνα λάθος γίνεται, ὅταν ὁ ἱερεὺς δὲν ἀφήνῃ τὸν ἐνορίτη του νὰ ὀμιλήσῃ ἀρκετά. Τὸ ἄλλο λάθος συμβαίνει, ὅταν ὁ ἴδιος ὁ ἱερεὺς βιάζεται νὰ μιλήσῃ πολὺ.

*
**

Ἡ ἀρχὴ τῆς συνομιλίας δὲν εἶναι πάντοτε εὐκόλη. Πολλὲς φορὲς οἱ ἐνορίτες τρέμουν δλόκληροί, ὅταν προσέρχονται στὴν ἐξομολόγησι. Ὁ ἱερεὺς πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπομονὴ καὶ νὰ βοηθήσῃ λίγο τὸν ἐνορίτη του γιὰ ν' ἀρχίσῃ τὴ συνομιλία.

Ὅταν ὁ ἐνορίτης σοῦ ὀμιλῇ, πρέπει νὰ τὸν ἀκούῃς προσεκτικά, χωρὶς νὰ σκέπτεσαι ἄλλα πράγματα. Νὰ μὴ προσέχῃς στοὺς θορύβους, πὸν ἔρχονται ἀπ' ἔξω, ἢ στὸ σφύριγμα τοῦ τραίνου, πὸν περνάει ἐκείνη τὴ στιγμὴ. Νὰ μὴ ἀκοῦς τίς φωνὲς τῶν παιδιῶν στὸν κῆπο ἢ τὸ γαύγισμα τοῦ σκύλου στὴν ἐξώπορτα ἢ τὸν ἤχο τοῦ ρολοιοῦ, πὸν κτυπάει ρυθμικὰ στὸν τοῖχο. Μόνον ἄκουε μ' ὀλη σου τὴν καρδιά τὸ πνευματικὸ σου τέκνο. Γιατὶ εἶναι μιὰ ψυχὴ, πὸν σοῦ ἀνοίγει τὸ ἐσωτερικὸ της. Κι' ἕως τὸ κάνει γιὰ πρώτη φορὰ ὅστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια. Ποτὲ νὰ μὴ σκεφθῆς πὸς θὰ σοῦ πῆ κάτι, πὸν σοῦ εἶπε κι' ἓνας ἄλλος, καὶ πὸς μπορεῖς καὶ σὺ νὰ τοῦ πῆς τὰ ἴδια πράγματα, πὸν εἶπες καὶ στὸν ἄλλο!

Κάτι τέτοιο θὰ ἦταν ἀσυγχώρητο λάθος καὶ θὰ σὲ ὀδηγοῦσε στὸ ἀμάρτημα τῆς πνευματικῆς ὀκηγρίας καὶ φυγοπονίας. Μόνον δυνὸ τοῦβλα μπορεῖ νὰ εἶναι ὀμοια μεταξύ τους. Δυνὸ ἄνθρωποι ποτὲ δὲν βρίσκονται στὴν ἴδια ἀκριβῶς κατάστασι. Δυνὸ ἀνάγκες δὲν εἶναι ποτὲ ἴδιες. Ὁ ἱερεὺς λοιπὸν πρέπει νὰ κάμῃ τὴ διάκρισι. Ἡ ζωὴ εἶναι πλούσια σὲ μοναδικὰς ἐκδηλώσεις, πὸν δὲν

ἐπαναλαμβάνονται. Γι' αὐτὸ ἄφηγε τὸ πνευματικὸ σου τέκνο νὰ σοῦ ὁμιλῇ ἐλεύθερα, καὶ σὺ ἄκουε μὲ προσοχή.

Ἐπειτα νὰ μὴ στηρίζεσαι ποτὲ στὶς πρῶτες ἐντυπώσεις, πὺν δημιουργοῦνται ἀπ' τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνισι καὶ συμπεριφορὰ τοῦ ἐνορίτου σου. Βέβαια ἂν εἶναι καλοντυμένος ἢ κακοντυμένος· ἂν εἶναι καθαρὸς ἢ βρώμικος· ἂν ἔχη καλὸ ἢ κακὸ γούστο· ἂν ἔχη φυσικότητα ἢ ὕφος κάπως προσποιητὸ — ὅλα αὐτὰ μποροῦν ν' ἀποκαλύψουν μερικὰ πράγματα. Μὰ μποροῦν καὶ νὰ παραπλανήσουν. Τὰ ροῦχα τοῦ ἀνδρὸς φροντίζονται συχνὰ ἀπ' τὴ γυναῖκα. Ἡ γυναῖκα πάλι συχνὰ ντύνεται σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιθυμίες τοῦ ἀνδρὸς. Ἐπίσης μπορεῖ νὰ παίξουν ρόλο καὶ ἄλλες ἐπιδράσεις. Γι' αὐτὸ πρέπει κανεὶς νὰναί πολὺ προσεκτικὸς. Δὲν πρέπει νὰ βιάζεται νὰ βγάλῃ συμπεράσματα ἀπ' τὶς πρῶτες ἐντυπώσεις.

Ἐπίσης κι' ἄλλα πράγματα εἶναι ἄξια παρατηρήσεως. Ὁ γραφικὸς χαρακτήρ τοῦ ἐνορίτη· ἡ ματιά του· ἡ φωνή του· ἡ ἔμφασις, πὺν δίνει σὲ ὠρισμένα πράγματα ἢ σὲ ὠρισμένες λέξεις· τὸ ἂν ἡ φωνή του εἶναι ἄτονη καὶ ψιθυριστὴ ἢ εἶναι δυνατὴ καὶ ζωηρὴ· οἱ κινήσεις, μὲ τὶς ὁποῖες συνοδεύει τὴν ὁμιλία του· ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖο κάθεται — ὅλα αὐτὰ μποροῦν ἴσως νὰ ὑποδείξουν κάτι στὸν ἱερέα, μὰ δὲν μποροῦν νὰ ὀδηγήσουν πάντοτε σὲ ἀσφαλῆ συμπεράσματα. Γι' αὐτὸ πρέπει ὁ ἱερεὺς ν' ἀκούῃ προσεκτικὰ καὶ μὲ ὄλη του τὴν καρδιά τὸν ἀδελφὸ του ἢ τὴν ἀδελφή του. Ὁ δρόμος ἀπ' τὸν ἄνθρωπο στὸν ἄνθρωπο εἶναι κοπιώδης κι' ἀβέβαιος δρόμος. Μόνον ὁ Θεὸς εἶναι ἐκεῖνος, πὺν γνωρίζει τὶς καρδιές.

Ὅταν ἓνας ἄνθρωπος ἔρχεται στὴν ἐξομολόγησι, ἐκεῖνα, πὺν δὲν θέλει νὰ πῆ, εἶναι ἀκριβῶς τόσα πολλὰ, ὅσα κι' ἐκεῖνα, πὺν θέλει νὰ πῆ. Ἐτοὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι ἐκ φύσεως. Ἐχουν τὴν τάσι νὰ παρασιωποῦν πράγματα, ἀκόμη κι' ὅταν ὀμολογοῦν. Κρύβουν ἢ χρωματίζουν λεπτομέρειες, ἀκόμη κι' ὅταν μόνον ἢ γυμνὴ ἀλήθεια μπορεῖ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ.

Παρ' ὅλα αὐτὰ, σὺ πρέπει ν' ἀφήσῃς τὸ πνευματικὸ σου παιδὶ νὰ ὁμιλῇ καὶ σὺ ν' ἀκούῃς προσεκτικὰ. Ὅσο πὺν μεγάλη ὕπομονη καὶ καλωσύνη δείχνεις, τόσο πὺν πολλὰ θ' ἀκούσῃς. Πότε-πότε ὠφελεῖ πολὺ μιὰ σύντομη ἐρώτησις: «Καὶ ἔπειτα ;» Γενικὰ ὀμως πρέπει κανεὶς ν' ἀποφεύγῃ τὶς ἐρωτήσεις. Ὅσο λιγώτερο ἐρωτᾷ, τόσοον περισσότερα θὰ μάθῃ. Καὶ ὅσο περισσότερον ἐρωτᾷ, τόσοον ὀλιγώτερα θὰ τοῦ ποῦν. Οἱ ἐρωτήσεις γεννοῦν στὸν ἐνορίτη τὴν ὕποψία, πὺς εἶπε πολλὰ. Ὁ ἱερεὺς πρέπει ν' ἄχῃ αὐτοπειθαρχία, ὡστε ποτὲ νὰ μὴ ἐρωτᾷ ἀπὸ περιέργ-

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ

Η ΑΓΙΑ ΝΕΟΜΑΡΤΥΣ ΠΑΡΘΕΝΑ

Ἡ περιλάλητος καὶ πανεύμορφη Ἑδεσσα, τὸ διαμάντι αὐτὸ τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ ἀκριτικῆ αὐτῆς Ἀκρόπολις με τοὺς περιφήμους τῆς καταρράκτας καὶ τὴν τριγύρω σπαργῶσαν καὶ ὑλομανοῦσαν φύσιν καὶ τὰς ὑπερόχους ἄλλας καλλονάς, πού τόσοσιν συναρπάζουν καὶ ἐξυψώνουν τὸν θεατὴν, ὑπεδουλώθη εἰς τοὺς Τούρκους ἐκ τῶν πρώτων ἐλληνικῶν Μακεδονικῶν πόλεων. Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποδουλώσεώς της ἔχει ὡς ἐξῆς κατὰ τὰ ἱστορικὰ δεδομένα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀδιάκοπον παράδοσιν, τὴν μεταδιδομένην ἀπὸ στόματος εἰς στόμα καὶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μέχρι σήμερον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1375 ἡ πόλις ἐπολιορκήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἦτο ἄριστα ἐφωδιασμένος καὶ πολυάριθμος. Ἀλλὰ καὶ οἱ πολιορκούμενοι ἀποφασισμένοι νὰ μὴ ὑποκύψουν. Ἀρχηγὸς τῶν ἦτο ὁ ἐφημέριος τοῦ μέχρι σήμερον σωζομένου Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῆς Κοιμησεως τῆς Θεοτόκου : ὁ

για. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἐρωτᾷ ζητῶντας νὰ μάθῃ ὀνόματα, τόπους, διευθύνσεις.

Τὸ γυμνασμένο αὐτὸ τοῦ ἱερέως μαθαίνει σιγὰ-σιγὰ νὰ ξεχωρίζῃ αὐτό, πὸν τοῦ λέγει ὁ ἐπισκέπτης, ἀπὸ ἐκεῖνο, πὸν κυρίως ἠθέλε νὰ τοῦ πῇ. Πολλὰς φορὰς κάτω ἀπ' τὰ λόγια τοῦ μίσους κρύβεται ἡ ἀγάπη. Δοιπὸν τὸ οὐσιῶδες ἔχει σημασία κ' αὐτὸ πρέπει νὰ συλλαμβάνῃ ὁ ποιμὴν.

Συχνὰ ὁ ἱερεὺς συνομιλεῖ μὲ ἀπλοῖκους ἀνθρώπους, πὸν δὲν μποροῦν νὰ ἐκφράσουν ἐκεῖνο, πὸν θέλουν νὰ ποῦν. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ χρειάζεται ἡ ἀγάπη, πὸν κατανοεῖ. Οἱ μεγάλες ἀνάγκες τῆς ψυχῆς εἶναι στοὺς ἀπλοῖκους ἀνθρώπους ἴδιες μὲ τὶς ἀνάγκες τῶν μορφωμένων. Ὁ ἱερεὺς πρέπει μὲ ὑπομονὴ νὰ τὶς κατανοήσῃ καὶ νὰ τὶς συλλάβῃ, ἀφοῦ τὶς ἀκούσῃ προσεκτικὰ.

*
**

Ἐὰς προσέχουν λοιπὸν οἱ ἱερεῖς μας σὶς ποιμαντικὰς τοὺς συνομιλίας. Δὲν πρέπει νὰ εἶναι βιαστικοί. Μὲ καλωσύνη καὶ μὲ ὑπομονὴ πρέπει ν' ἀφήνουν τὰ πνευματικὰ τοὺς τέκνα νὰ τοὺς ἀνοίγουν τὴν καρδιά τους. Πρέπει νὰ ἀφήνουν τοὺς ἐνορῆτες τῶν, νὰ τοὺς ὀμιλοῦν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον! Μόνον ἔτσι θὰ νοιώσουν τὶς ἀνάγκες τοὺς καὶ μόνον ἔτσι θὰ μπορέσουν νὰ τοὺς δώσουν ὀρθὰς κατευθύνσεις.

Ε. Θ.

ιερομόναχος Σεραφεΐμ. Ἦτο ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων καὶ ἡγε-
 τικῶν μορφῶν, τῶν προδρόμων τῶν Σαμουήλ, τῶν Ἀθανασίων
 Διάκων, τῶν Παπαφλεσσῶν, τῶν Ἰωσήφ Ρωγῶν καὶ τῶν ἄλλων
 ἐκείνων μεγάλων ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἡρώων, ποὺ ἔγρα-
 ψαν μὲ τὴν ἀπαράμιλλον ἀνδρείαν των καὶ τὴν ἀποφασιστικό-
 τητα τὰς λαμπρότερας σελίδας τῆς Ἐθνικῆς δόξης καὶ διελάη-
 σαν καὶ διαλαλοῦν εἰς τὸν κόσμον ὀλόκληρον τὰ λαμπρά των
 ἡγετικά κατορθώματα, περιβαλλόμενοι, κατὰ τὰς ἀνάγκας, τὸ
 ἐπιτραχήλιον τοῦ λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ τὸ ὄπλον
 καὶ τὸ σπαθὶ τοῦ πολεμάρχου, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ὑπερασπίσουν
 τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια. Ὁ Παπᾶ-Σεραφεΐμ, μὲ τὰ φλογερά του
 κηρύγματα καὶ μὲ τὴν ἀπαράμιλλον ἀνδρείαν του, ἠλέκτριζε τὰς
 φάλαγγας τῶν ἀμυνομένων καὶ ἐπιχειρῶν νυκτερινὰς ἐπιδρομάς,
 ἀπεδεκάτιζε τοὺς πολιορκητάς. Ὁκτῶ καὶ πλέον μῆνας διήρκει
 ἡ σθεναρὰ ἄμυνα τῆς πόλεως. Ὁ ἔχθρὸς ἀπέκαμεν, καί, ὡς φαί-
 νεται, ἠτοιμάζετο νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως.

Καὶ ἐδῶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐπενέβη ἡ προδοσία. Κάποιοι
 ἐκ τῶν προκρίτων τῆς πόλεως, Κέλλ-Πέτρος—δηλαδή ὁ Κασι-
 διάρης Πέτρος, ἔτσι διεσώθη τὸ τρισάθλιον ὄνομά του μέχρι σή-
 μερον—, πλουσίως πληρωθεὶς ὑπὸ τοῦ πολιορκητοῦ Πασᾶ τῶν
 Τούρκων ἐπρόδωσε τὴν πόλιν ἀπὸ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, εἰς τὸ
 ὁποῖον αὐτὸς ἐφρούρει τὸ Νοτιοανατολικὸν σημεῖον τῆς πόλεως
 καὶ ἐκράτει μίαν τῶν κυριωτέρων ἐπάλξεων αὐτῆς. Σήμερον
 τὸ σημεῖον ἐκεῖνο εἶναι περίπου τὸ σημερινὸν Κιουπρί, κάτωθι
 τοῦ ὁποῖου ρέει ὁ ποταμὸς ὁ ὁποῖος προερχόμενος ἀπὸ τὸν
 Ἄγραν καὶ διακλαδιζόμενος ἐντὸς τῆς πόλεως, κινεῖ τὰ ἐργο-
 στάσια καὶ σχηματίζει τοὺς περιφήμους καταρράκτας τῆς Ἐδέσ-
 σης. Διαχυνόμενος κάτωθι αὐτῆς, ποτίζει τοὺς περιφήμους κή-
 πους καὶ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα αὐτῆς, τοῦ Ριζαρίου, τοῦ Μαυ-
 ρβουνίου, τῆς Σκύδρας. Εἶναι πράγματι μία εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Οἱ Τούρκοι τὴν 26ην Δεκεμβρίου τοῦ 1375 εἰσῆλθον εἰς τὴν
 πόλιν καὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὴν σφαγὴν καὶ τὸν ἐξανδραποδισμόν
 τῶν κατοίκων καὶ τὴν ποικίλην διαρπαγὴν καὶ τὰς ἀτιμώσεις.
 Συνέλαβον τὸν ἀτρόμητον ἱερομόναχον Σεραφεΐμ καὶ τὸν καθυ-
 πέβαλον εἰς φρικώδη βασανιστήρια, προσπαθοῦντες νὰ τὸν πεί-
 σουν νὰ ἀπαρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ἄλλ' ὁ λειτουργὸς οὗτος τοῦ
 Ὑψίστου, ἀτρόμητος καὶ ἀποφασιστικὸς ἀντίκρυζε τὰ ἀποτρόπαια
 αὐτὰ βασανιστήρια, τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ὁμολογῶν καὶ τὸ ὄνο-
 μα τῆς Πατρίδος διακηρύττων. Μετὰ σκληρὰ καὶ ἀπάνθρωπα
 βασανιστήρια, διαρκέσαντα ἐπὶ ὀκταήμερον, ἤχθη ἐνώπιον τοῦ
 Πασᾶ καὶ τελειωτικῶς κατεδικάσθη νὰ πνιγῇ ριπτόμενος εἰς τὸν

Νέγαν καταρράκτην, ὕψους τεσσαράκοντα περίπου μέτρων, καὶ νὰ συντριβῆ ἐκεῖ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς τεραστίας στήλης τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον ρεεῖ ἀπὸ τὸν καταρράκτην αὐτόν. Αὐτὸ καὶ ἐγένετο. Καὶ οὕτως ὁ ὑπέροχος αὐτὸς λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ πολέμαρχος τῆς Πατρίδος ἔλαβε τὸν στέφανον τοῦ διπλοῦ μαρτυρίου. Καὶ μέχρι σήμερον οἱ ἐντόπιοι κάτοικοι τῆς πόλεως τὸν μέγαν καταρράκτην τὸν γνωρίζουν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἰτσερί-Παπαῶ» ἦτοι «Νερά τοῦ Παπαῶ».

Ὁ κακοῦργος προδότης Κέλλ-Πέτρος, ὁ Κασιδιάρης Πέτρος, ἀλλαξοπίστησεν, καί, γενόμενος Μουσουλμᾶνος περιετμήθη. Καὶ ἔτσι καὶ αὐτὸς μαζί με τὴν προδοσίαν ἐκέρδησε καὶ τὴν κατάραν τῆς ἀλλαξοπιστίας.

Οὗτος εἶχε μίαν περικαλλεστάτην κόρην, ὀνόματι Παρθέναν. Ταύτην ἐπειράθη νὰ παραδώσῃ ὡς παλλακίδα εἰς τὸν Πασᾶν, ἀφ' οὗ προηγουμένως καὶ αὐτὴ ἀπαρνηθῆ τὸν Χριστόν. Ἄλλ' ἡ γενναία Παρθένα, Παρθένος καὶ ὄνομα καὶ πρᾶγμα, ὑπέροχος καὶ ἀκατάβλητος Ἑλληνίς καὶ χριστιανή, ὡς ἄλλη Ἁγία Βαρβάρα, κατὰ πρόσωπον ἠλεγξε τὸν ἄθλιον, τὸν προδότην, τὸν ἀρνησίσθησκον πατέρα τῆς, τρανῶς βεβαιώσασα «ὅτι εἶναι χριστιανὴ καὶ ὡς χριστιανὴ καὶ Ἑλληνίς προτιμᾷ τὰ φρικωδέστερα τῶν μαρτυρίων καὶ τὸν θάνατον ἀκόμη, παρὰ νὰ ἀρνηθῆ τὸν ἀτίμητον μαργαρίτην, τὸν Χριστόν».

Ὁ πανάθλιος πατέρας, ἀντὶ νὰ συντριβῆ καὶ νὰ μετανοήσῃ καὶ μετὰ τὸ αἷμά του νὰ ἀποπλύνῃ τὴν ἀθλίαν πρᾶξιν του, ἐξεγύμνωσε καὶ ἡμιθανῆ τὴν παρέδωκεν εἰς τοὺς βαρβάρους Τούρκους στρατιώτας. Ἐπὶ τριήμερον τὴν καθυπέβαλον εἰς φρικαλέα βασανιστήρια. Τὴν ἔσυραν γυμνὴν καὶ ριγῶσαν, ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ τελευτῶντι εἰς τοὺς χιονισμένους καὶ καταψύχρους δρόμους τῆς Ἐδέσσης. Καὶ ἐπὶ τέλους τὴν ὠδήγησαν εἰς τὸν Ν. Δ. ὑπεράνω τῆς Ἐδέσσης λόφον, ὅπου σήμερον οἱ στρατῶνες καὶ ἐκεῖ τὴν ἐθανάτωσαν, θάψαντες αὐτὴν ζώσαν ἀκόμη. Καὶ ὁ λόφος αὐτὸς μέχρι σήμερον φέρει τὴν ὀνομασίαν «Κίς-Τεπέ», ἦτοι «λόφος τῆς Παρθένας».

Καὶ οὕτως ἐτελειώθη ἡ καλλιμάρτυς αὕτη Παρθένα καὶ Παρθένος, προστεθεῖσα εἰς τὸν ἀτελεύτητον χορὸν τῶν μαρτύρων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τὰ πυρίκαυστα ὀλοκαυτώματα τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Ἐκτοτε ὁ εὐσεβὴς λαὸς τῆς Ἐδέσσης τιμᾷ αὐτὴν ὡς μάρτυρα καὶ ἁγίαν καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς δίδει ὡς βαπτιστικὸν εἰς πλείστας ὄσας κόρας τῆς Πόλεως καὶ τῶν περιχώρων. Δυστυ-

χῶς, ὅταν ἐπὶ ἀνταρτοπολέμου, ὁ Συνταγματάρχης Λίβας ἀφῆ-
 ρεσεν ὄλους τοὺς λίθους ἀπὸ τὰ παλαιὰ φρούρια καὶ τὰ χαλά-
 σματα τῆς Ἐδέσσης, μηδένα ἐρωτῶν, καὶ οὐδενὸς τὴν γνώμην
 λαμβάνων ὑπ' ὄψιν, ἀφῆρσε καὶ ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου
 τῆς Παρθένας πᾶν ὅ,τι ἐδείκνυε τὸν τόπον τοῦτον, διότι δὲν
 ἐγνώριζε τίποτε περὶ τοῦ μαρτυρίου τῆς κόρης καὶ οὐδεὶς ἐφρόν-
 τισε τότε νὰ τὸν διαφωτίσῃ, καὶ ἔκτισε τὴν μάνδραν τῶν στρα-
 τῶνων. Καὶ οὕτως ἐξηφανίσθη ὁ τάφος τῆς Ἀγίας. Πάντα τὰ
 σημεῖα τοῦ λόφου αὐτοῦ ἔχουν καταπατηθῆ καὶ καταπλακωθῆ
 ἀπὸ τὰ κτίρια τῶν στρατῶνων καὶ ἀκατόρθωτος εἶναι σήμερον
 ἢ ἀνακάλυψις τοῦ Τάφου τῆς Παρθενομάρτυρος. Ὁ λόφος ὀλό-
 κληρος κατέχεται ὑπὸ τῶν στρατῶνων καὶ τῶν ποικίλων ἄλλων
 ἐξαρτημάτων αὐτῶν. Ἐδῶ εἰς κάποιον σημεῖον τῆς αὐλῆς τῶν
 στρατῶνων ἢ εἰς τὸ ἄκρον τῶν περιβόλων καὶ δὴ εἰς τὸ ση-
 μεῖον ὅπου ὑψώνεται ἡ Σημαία τῶν στρατῶνων, ὅπερ εἶναι κα-
 ταφανὲς καὶ ἀπὸ τὰ Γιαννιτσᾶ ἀκόμη καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ τριγύρω
 τῆς πόλεως σημεῖα, εἶναι ἀνάγκη νὰ κτισθῆ Παρεκκλήσιον εἰς
 τιμὴν τῆς Ἀγίας καὶ δημοτελῆς νὰ ἀγῆται ἡ μνήμη αὐτῆς, ἥτις
 πρέπει νὰ ὀρισθῆ τὴν ἐννάτην Ἰανουαρίου, διότι ὡς παρα-
 δίδεται, τὸ μαρτύριον αὐτῆς ἔλαβε χώραν δέκα πέντε ἡμέρας
 μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων. Τοῦτο ἀξιοῖ
 ἢ πόλις τῆς Ἐδέσσης καὶ εἰς τὴν δικαίαν ταύτην ἀξίωσιν συμ-
 φωνοῦμεν πλήρως καὶ ἡμεῖς καὶ θὰ φροντίσωμεν πάσῃ δυνάμει
 νὰ ἔλθῃ εἰς πέρας ἡ ὑπόθεσις αὐτή.

Εἰς τὸν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει καὶ εἰς τὴν Σκήτην τῆς Μικρᾶς Ἀγίας
 Ἀννης δόκιμον ποιητὴν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ὀσιώτατον Μοναχὸν
 Γεράσιμον Ἀγιαννανίτην ἀνετέθη ἡ σύνταξις τῆς ἀσματικῆς
 ἀκολουθίας τῆς Ἀγίας Μάρτυρος, ἥτις θὰ τεθῆ ὑπὸ τὴν κρίσιν
 τῆς Ἱεραῆς Συνόδου καὶ ἐγκρινομένη θὰ ψάλληται εἰς τιμὴν τῆς
 Μάρτυρος, Δόξαν Χριστοῦ καὶ ἔπαινον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν,
 ἥτις εἰς τοὺς παλαιομάρτυρας προσθέτουσα τοὺς νεομάρτυρας,
 χωρεῖ ἐν μέσῳ τῶν θυσιῶν καὶ τῶν αἱμάτων τῶν τέκνων αὐτῆς
 εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀναγέννησιν τοῦ κόσμου, ἵνα
 καταστῆ πραγματικότης ἢ ἐπαγγελία τοῦ θείου Ἰδρυτοῦ αὐτῆς
 «Καὶ γενήσεται μία ποιμὴν εἰς ποιμὴν».

† Ὁ Ἐδέσσης καὶ Πέλλης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

«Ὁ Χριστὸς συναγωνίζεται μὲ τοὺς μάρτυρας καὶ ἐνισχύει αὐτούς.
 Τὰ μαρτύριά τοὺς ξεπερνᾶν τῆ φύσι καὶ τῆ φυσικῆ τάξι τῶν πραγμά-
 των, γιὰ νὰ μάθωμε, ὅτι οἱ μάρτυρες κατορθώνουν ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν χάρι
 τοῦ Θεοῦ».

(Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος)

Ο ΠΑΠΑ - ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΤΗΣ ΒΡΥΣΗΣ

“Όταν κάποιος ένορίτης τόν έπροσκαλοῦσε, ἢ γιά συλλείτουργο πού τῷχε τάμμα, ἢ γιά μνημόσυνο ἢ καί οποιαδήποτε ἄλλην ιεροτελεστία, καί τόν ἤξερε πῶς ἦτανε φτωχός, δέν ἤθελε, μέ κανένα τρόπο, νά τοῦ πάρη χρήματα. Κι’ ἄν αὐτός επέμενε, γιαντί οἱ ἀπλοῖκοι ἄνθρωποι πιστεύουν, ὅτι πρέπει νά πληρώνεται ὁ κόπος τοῦ παπαῦ, γιά νά πιάση — ὅπως λένε — καλύτερα ἢ λειτουργία, ὁ παπα-Σταμάτης έκρατοῦσε τότες ἕνα μικρὸ μονάχα ποσό, καί τὰ υπόλοιπα τᾶστρεφε πίσω.

— «Πολλά, πάρα πολλά εἶναι, εὐλογημένε μου, τὰ ὅσα μοῦδωκες», ἔλεγε. «Φθάνει καί παραφθάνει αὐτὸ πού κράτησα».

Καί πάντα, σάν ἐνοιωθε πῶς κάτι τοῦ περισσευε, λές κ’ ἦτανε φωτιά καί τόν ἔκαιγε, ἐπήγαινε διακριτικά σέ κάποιο ἀναγκασμένο σπιτικό, καί τὸ ἐβοηθοῦσε.....

Τὸ Μοναστήρι τοῦ κυριολεκτικῶς τὸ ἐλάτρευε, κ’ ἐστάθηκεν ὑπόδειγμα συγκινητικῆς ἀφοσίωσης σ’ αὐτό. Κάθε του πράξη δὲ καί κάθε του ἐνέργεια ἕνα καί μόνον εἶχε σκοπό, τὸ πῶς νά τὸ βοηθήση καί πῶς νά τὸ ἀναδείξη στή προσητερινή του αἴγλη.

Κ’ ἦταν τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νά τόν κάμη κανεῖς, ὀποιοσδήποτε καί νᾶτανε, ν’ ἀλλάξη γνώμη, ὅταν ἐπίστευε πῶς αὐτὸ πού τοῦ ζητοῦσαν δέν ἐξυπηρετεῖ τὸ πραγματικὸ συμφέρον τῆς Βρύσης του.

Κ’ ἐπόμενον ἦτανε ἡ ἀλύγιστη αὐτῆ στάση του νά δυσαρεστή. Καί νά προκαλῆ οφοδρὲς ἀντιθέσεις. Καί γρήγορα γίνηκαν ἄσπονδοι ἐχθροὶ του οἱ διάφοροι ἀετονύχηδες συμφεροντολόγοι, πού ἔως τότε τὸ κατάρωγαν ἀσύδοτοι, σάν ἐνοικιαστῆς ἢ σάν ἐπίμορτοι καλλιεργητῆς τῶν κτημάτων του, πού χρόνο μέ τὸ χρόνο, ὄλο καί περισσότερον ἐρήμαζαν. Ἐκαμαν λοιπὸν κοινὸ μέτωπο μέ κάποιους ἀδελφοὺς τῆς Μονῆς ἐναντίον του. Καί δέν ἐδίσταζαν διόλου νά τόν συκοφαντοῦν σάν ἕναν ἐλαφρονοῦση

καὶ πεισματάρη, ὅπως τὸν ἐχαρακτήριζαν, καλόγερο. Καὶ στὸ τέλος τὰ κατάφεραν νὰ τὸν στείλουν ὑπόδικο στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ δικασθῆ «ἐπὶ τυρεία» ἀπὸ Συνοδικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον. Καὶ ποτέ μου δὲ θὰ ξεχάσω τὰ βαθυγάλανα μάτια του, ποὺ ἐκύτταζαν γεμάτα ἀπὸ ἀπορία καὶ παιδιάτικην ἐντελῶς ἀθωότητα τοὺς Δικαστές του. Παρόμοια σὰν τὰ μάτια τοῦ Πασχαλιάτικου ἀρνιοῦ, ποὺ τὸ πᾶνε πρὸς σφαγή.

Καὶ βέβαια ἀθωώθηκε πανηγυρικά. Μὰ στὸ τέλος ἐπειδὴ ὁ ἀγῶνας του ἐσυνεχίσθηκε βιαιότερος ἐναντίον του, τὰ κατάφεραν καὶ τὸν ἀπομάκρυναν ἀπὸ τῆ Βρύση. Κ' ἐστάλθηκε ἐξόριστος, γιὰ λίγο καιρὸ, στὴ Θήρα. Κι' ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ποινὴ του κ' ἐξαναγύρισε στὴν ἀγαπημένη του Σίφνον, δὲν ἔμεινε πλέον στὸ Μοναστήρι του, μὰ ἀποτραβήχθηκε, καταπικραμένος ποὺ δὲν ἤμπόρεσε ν' ἀλλάξῃ τὴν πνευματικὴν ὄψιν, σὰ Φυρόγια, ποὺ εἶναι Μετόχι του. Σ' αὐτὸ ἔμεινε παλαιότερα καὶ ὁ παπα-Ἀβέρκιος, καὶ ἀρκετὸ καιρὸ καὶ ὁ Διδάσκαλος Ἀπόστολος Μακράκης. Κι' ἐκεῖ ἔζησε πλέον καταμόναχος ὡς τὴν ἡμέραν τῆς θανάτου του. Μὲ συντροφίαν του τὸν ἀνθινο καὶ δένδρινον κόσμον, τὰ ἐλεύθερα πουλιὰ ποὺ τοῦ ἐτραγουδοῦσαν, καὶ τοὺς ἀνέμους, ποὺ φυσοκοποῦνε ἀδιάκοπα σχεδὸν ἐπάνω στὸ νησί, καὶ γεμίζουν τὴ γαλήνην του μὲ τὴ μουσικὴ συμφωνίαν τῆς πνοῆς των.

Κι' ὅμως ὁ καῦμένος ὁ παπα-Σταμάτης εἶχε δουλέψῃ σκληρὰ γιὰ τὴν προκοπὴν τοῦ Μοναστηριοῦ του. Κι' ὅσο ἦτανε γερὸς καὶ στὸ πόδι, ποτέ του δὲν ἐκάθησε. Μὰ ὅλο καὶ κάτι ἐμαστόρευε κ' ἐπολεμοῦσε. Καὶ τὸ μεγάλο του πάθος ἦτανε πρῶτα τὰ διάφορα Μετόχια καὶ Ἐκκλησία τῆς Βρύσης, ποὺ τὰ ἐπεσκεῦαζε καὶ τὰ εὐπρέπιζε. Κ' ὕστερα, τ' ἀγροτικὰ τῆς κτήματα καὶ τὰ ληροστάσιά της, ποὺ ἔκτιζε τὰ βουλίσματά της, καὶ τὰ ἐκαλυτέρευε, ὅπως ἐδυνότανε. Καὶ στὸ τέλος τὰ κατάφεραν, μὲ τὴν ἀγρυπνίαν ἐπιστάσιάν του, νὰ τὰ συμπιάσῃ. Καὶ νὰ τὰ κάμῃ ἀποδοτικώτερα.

Και θαρρῶ πὼς τὸν βλέπω, νὰ βάζῃ λίγο φωμὶ καὶ κάμποσες ἐλῆς στὸ γερανὶ ντουρβά του καὶ νὰ παίρῃ τὸ ραβδί του καὶ νὰ ξεκινᾷ γιὰ παντοῦ, ὅπου ἤξερε πὼς δουλεύουν ἐργάτες σὲ κτήματα τῆς Μονῆς. Καὶ νὰ καταπιάνεται κι' αὐτὸς στὴ δουλειά, καὶ νὰ βοηθᾷ σ' ὅ, τιμποροῦσε, καὶ ν' ἀνοίγῃ κουβέντα μαζί τους, στὴ δική τους τῆ γλῶσσα.

Τοὺς ἐρωτοῦσε πὼς πᾶνε τὰ ζωντανά τους. "Ἄν ἐκαμάτεψαν τὰ χωράφια τους. "Ἄν τὰ ἐκόπρισαν καλά. "Ἄν ἔχουνε βάλει περιβολικά στὴ σκάλα τους, ὅπως ὀνοματίζουν στὴ Σίφνο τὰ μικρὰ περιβολάκια. Καὶ λογιῆς-λογιῆς ἄλλες ἐρωτήσεις. Καὶ δὲν ἐδίσταζε καθόλου καὶ νὰ τοὺς καυτηριάσῃ ἂν εἶχανε δεῖξει ἀναμελιά...

— «Πρέπει νὰ τὴν ἀγαπάτε τῆ Γῆ σας, εὐλογημένοι μου, τοὺς ἔλεγε. Γιατὶ αὐτὴ μᾶς σηκώνει ὑπομονετικά, κι' αὐτὴ μᾶς θρέφει, δίχως νὰ βαρυγκομᾷ πὸ τὴν πιλατεύωμε, καὶ δίχως νὰ κουράζεται. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ ἀξίνα εἶναι βαρειά. Μὰ τὸ βράδυ, σὰν γυρίσῃ κανεὶς κουρασμένος στὸ σπιτάκι του, κοιμᾶται ἤσυχος σὰν πουλί. Καὶ θαρρῶ, πὼς εὐκολώτερα ἀπὸ ὄλους, οἱ ἐργάτες τῆς Γῆς κερδίζουνε καὶ τὴ λίγη χαρά, πὸ μᾶς δίνει ὁ κόσμος αὐτός, μὰ καὶ τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

» Κι' ὁ Χριστὸς μας, ἀγαποῦσε ξεχωριστὰ τοὺς ἀγροῦς. Κι' ὄχι μονάχα ἐθαύμαζε τὰ κρίνα τους, πὸ τοῦ ἐμύρωναν τὴν ἀνάσα του. Μὰ καὶ τίς περισσότερες παραβολές του, τίς ἔπαιρνε ἀπὸ τὴν ἀγροτικὴ ζωὴ. Καὶ κάτω ἀπὸ τίς φουντωτὲς ἐλῆς, τοῦ ἄρεσε νὰ περπατᾷ καὶ νὰ προσεύχεται.

» Κι' ὅταν πρωτοεἶδε τὸ φῶς τοῦ κόσμου μας αὐτοῦ μέσα σ' ἓνα παχνί, προβατάκια ἡμέρα, καὶ βώδια, καὶ ἄλογα εἶδε τριγύρω του. Γι' αὐτὸ κ' ἐσεῖς πρέπει νὰ τ' ἀγαπάτε τὰ καματερά σας. Καὶ τὰ λογιῆς λογιῆς ζωντανά σας. Γιατὶ εἶναι ἀληθινὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὰ σπιτικά μας. Ἀπὸ αὐτὰ παίρνομε καὶ τὸ γάλα μας, καὶ τὸ τυρὶ μας. Κι' ἀπὸ τὸ κρέας τους παίρνομε τὴν καλύτερη τροφή μας. Κι' ὅσο περισσότερο θὰ πληθαίνουνε καὶ θὰ καλυτερεύουνε τὰ ζων-

τανά μας, τόσο και περισσότερο θά πληθαίνη και ή προκοπή μας.

» Μή ζηλεύετε παιδιά μου, τις Πολιτείες και την παραλυμένη ζωή τους. Καθώς και την τεμπέλικη ζωή του καφενέ. Έζησα χρόνια και χρόνια εκεί. Και την ξέρω καλά την Πολιτεία. Έδω, όταν ένας είναι μπεκρής, τον λέμε όλοι μας μπεκρή. Εκεί, ό κάθε παραλυμένος από τό πισοτί και από τό χαρτί, είναι άνθρωπος του κόσμου, και πολιτισμένος, όπως τον λένε.

» Έδω δουλεύομε όλοι. Και ζοῦμε από τὰ κόπια μας. Εκεί οι περισσότεροι είναι ανεμοδοούληδες, και ζοῦνε από τὰ κόπια τὰ δικά μας. Έδω ζοῦμε με τον κόσμο του Θεού, κι' ανασαίνομε δροσερό κι' όλοκάθαρο τ' αεράκι. Εκεί έχουνε πήξει οι δρόμοι από τ' αυτοκίνητα, κι' από κάθε λογής μηχανές. Κι' όπου σταθής μυρίζε βόχα και βενζίνα.

» Η Γής, νά ξέρετε παιδιά μου, είναι τό μεγαλύτερο και τό καλύτερο σχολείο, για τον άνθρωπο. Κοντά της μαθαίνομε ν' αγωνιζώμαστε, και νάχωμε κουράγιο και θάρρητα για τή ζωή. Γιατί συχνά παλεύομε γι' αυτήν μ' όλα τὰ στοιχειά. Και με τους ανέμους. Και με τής ξερασίες. Και με τής πλημμύρες από τὰ βροχόνερα, που συχνά μās βαλτώνουν τὰ χωράφια μας. Και μās χαλοῦν τις σοδειές μας, αν μείνωμε με σταυρωμένα τὰ χέρια μας. Κι' αν δέν πάρωμε προνοητικά τὰ μέτρα μας. Κ' έτσι και τό μυαλό μας και ή καρδιά μας θεμελιώνονται πιό γερά, και βλέπουν πολὺ καθαρότερα.

» Γι' αυτό φαίνεται, όπως έδιάβασα κάποτε, στην αρχαίαν Ελλάδα, οι πρόγονοί μας δέν άφηναν νά κυβερνοῦν τις Πολιτείες των άνθρωποι που δέν είχανε κτηματική περιουσία. Γιατί έπιστεύανε, με τό δίκηο τους, πως αυτοί τήν έπονούσανε περισσότερο. Και πως σε μιὰ κακήν ώρα, θά τήν υπερασπίζονταν με περισσότεροην άφοσίωση, πρὰ οι άλλοι που δέν είχανε νά χάσουνε τίποτα, αν τήν πατούσανε οι έχθροί.

«Και σ' έμās, όπως άκουσα νά όμολογιέται από μεγά-

λους ανθρώπους, στους τελευταίους πολέμους μας τὰ καλύτερα στρατιωτάκια καὶ τὰ καλύτερα ναυτάκια ἦτανε τὰ δικά μας παιδιά, πὸ ἀφήκανε ἀπὸ τὰ χέρια τους τ' ἀλέτρια καὶ τὰ τσαπιὰ καὶ τὰ κουπιὰ ἀπὸ τὶς φαρὸβαρκές τους, κ' ἐπιάσανε τὸ ντουφέκι.

» Ἡ δυστυχία καὶ ἡ κακομοιριά ποτὲ δὲν κτυπᾷ, παιδιά μου — κι' αὐτὸ πὸ σᾶς λέω νὰ τὸ βάλετε καλὰ στὸ νοῦ σας — τὴν πόρτα ἐκείνου πὸ βαστᾷ τὴν ἀξίνα στὰ χέρια του, καὶ δουλεύει τὴ Γῆς. Γιατὶ ὁ ἴδρωτάς του πὸ κυλᾷ καὶ πέφτει στὸ χῶμα, παραχώνεται στὰ βάθη του. Καὶ μέσα ἐκεῖ, μὲ τὸν καιρό, γίνεται διαμάντι, πὸ κάποιαν ἡμέρα — σίγουρα — θὰ τὸ βρῆ ἢ ὁ ἴδιος ἢ τὰ παιδιά του.»

Κι' ἄς μὴ νομισθῆ ἀπὸ κανένα, πὸς ὁ παπα-Σταμάτης ἦτανε ἓνας στενόκαρδος καὶ φανατικὸς καλόγερος, πὸ τὸ Μοναχισμὸ τὸν ἐννοοῦσε σὰν κοσμικὸ θάνατο. Καὶ σὰν μιὰ δριστικὴ διάσπαση κάθε δεσμοῦ μὲ τὴ ζωὴ καὶ μὲ τὸ κοινωνικὸ σύνολο. Γιατὶ βέβαια ὑπάρχουν καὶ τέτοιοι ἡσυχαστές, πὸ γι' αὐτοὺς Οἰκουμένη εἶναι τὸ Μοναστήρι τους καὶ ἡ Σκήτη τους. Καὶ ἀνθρωπότητα ἢ μικρὴ τους ἀδελφότητα. Ἐμφανίζονται ἔτσι στὰ κοντόθωρα μάτια τῶν πολλῶν σὰν στοιχεῖα ἀρνητικά. Καὶ τοὺς κατακρίνουν μάλιστα σὰν μονόχωντους παρερμηγευτὲς τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ, πὸ οὐσία της εἶναι ἡ φιλαλληλία... Καὶ τὸ «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

Ὁ παπα-Σταμάτης ἤξερε καλὰ τὸν πνευματικὸν αὐτὸ δρόμο, καὶ ὄλη τὴν ὑπέροχην ἀξία τοῦ κατὰ μόνας βίου καὶ τῆς ἀνώτερης πνευματικῆς ζωῆς. Ἦξερεν ἐπίσης, πὸς ὅταν «ἐνοικῆσῃ καὶ ἐμπεριπατήσῃ» ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ σὲ μιὰ ψυχῇ, «πονεῖ πολὺ», καὶ «ἀγαπᾷ πολὺ», καὶ «φέρεται ἀκρατῆτως ἐπὶ τὴν τελειότητα».

Ὅμως παρὰ τὴν ἔνορμην ἀσκητικὴ του διάθεση, καὶ παρὰ τὴν ἄμετρη λατρεία του πρὸς τὴ Μονή του, διατήρησε πάντα τοῦ μιὰ ξάστερη καὶ πολιτισμένην ἀντίληψη

του κοινωνικοῦ καὶ τοῦ πατριωτικοῦ χρέους του. Καὶ γι' αὐτὸ ἐφάνηκε πάντοτε πρόθυμος νὰ συντρέξῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ, μ' ὄλη του τὴν καρδιά, κάθε κοινώφελη προσπάθεια. Κι' ὄχι μονάχα δὲν ἐξαφανίσθηκε σὰν προσωπικότητα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ παλαίστρα, μὰ κ' ἐπροσπάθησε νὰ κάμῃ μὲ πληρότητα καὶ τὰ δύο. Καὶ νὰ ὠφελῇ δηλαδὴ τοὺς ἀνθρώπους, ὅπου κι' ὅπως ἤμποροῦσε. Ἄλλὰ καὶ νὰ κατεργάζεται καὶ νὰ τελειοποιῇ ἠθικὰ τὸν ἑαυτό του, σὰν πραγματικὸς «οἰκονόμος ποικίλης χάριτος».

Κι' ὅταν κάποτε τοῦ ἐπρότεινα, νὰ βοηθήσῃ καὶ ἡ Βρῦση, γιὰ νὰ μπορέσωμε νὰ κτίσωμε στὴν Ἀπολλωνία ἓνα τετρατάξιον Δημοτικὸν Σχολεῖον, ὄχι μονάχα δὲν μ' ἀρνήθηκε. Μὰ καὶ στὸν παπα-Σταμάτη — κατὰ κύριον λόγον — χρωστοῦμε, ὅτι τὸ Μοναστήρι παρεχώρησεν, ὅπως διόλου δωρεάν, τὸ μεγάλο καὶ κεντρικώτατον γήπεδον, ἐπάνω στὸ ὁποῖον εἶναι κτισμένον σήμερον τὸ Σχολεῖον, ποῦ παρόμοιόν του, ὡς τώρα, δὲν ἔχει κτισθῆ ἄλλο στὰ νησιά μας.

Καὶ δὲν ἐφθασε μόνον αὐτό. Ἄλλὰ καὶ σὰν τοῦ ἀνάπτυξαι, πὼς πρέπει νὰ ολοκληρωθῆ ἡ προσπάθειά μας, μὲ τὴν ἀνέγερσιν καὶ Γυμναστηρίου γιὰ τὰ παιδιὰ, συνήργησεν δλόφυχα γιὰ νὰ παραχωρηθῆ στὸ Σύνδεσμον τῶν Σιφνίων, μὲ μικρὸ τίμημα, τὸ κτῆμα τῆς «Μαρούσας», ἐπάνω στὸ ὁποῖον ἔχει ἀνοικοδομηθῆ τώρα τὸ θαυμάσιον κέντρο τῆς «Παιδικῆς Χαράς», ποῦ στολίζει καὶ τιμᾷ τὴ Σίφνον μας. Ἡ δὲ κοινότης τῆς Ἀπολλωνίας ἀνοιξεν ἐκεῖ, στὸν καιρὸ τῆς λειψυδρίας, ἓνα εὐεργετικώτατον γιὰ τὸν κόσμον κοινωνικὸν πηγᾶδι.

Ὅταν ὅμως ἀργότερα ἠθέλησεν ὁ Ο.Δ.Ε.Π. ν' ἀπαλλοτριώσῃ κάποια κτήματα τῆς Βρῦσης στ' Ἀποκοφτό, καὶ στὸν Πλατὸν Γιαλό, καὶ ἄλλου, μοῦγραφε, θυμοῦμαι, μὲ κάθε Ταχυδρομεῖον κι' ἀπὸ ἓνα πύρινον γράμμα, μὲ κόκκινον πάντα μελάνιν. Καὶ μ' ἐξώρκιζε, ἀλλὰ καὶ μὲ φοβέριζε μ' ὄλους τοὺς κεραυνοὺς τ' Οὐρανοῦ, ἂν δὲν φρόντιζα, σὰν μέλος τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., ποῦ τότε

ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΑΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΕΝΑ ΝΟΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ
ΕΡΕΙΠΩΜΕΝΟ ΝΑΟ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΩΝ ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ

Η ΕΥΛΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΡΩΜΑΝΟΥ

Μία πληροφορία ἀπὸ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων ἀναφέρει ὅτι ὅλοι οἱ ἐρειπώμενοι καὶ κατεστραμμένοι παλαιοὶ βυζαντινοὶ ναοὶ μετεβιβάσθησαν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Μουσείου τῆς Ἀγίας Σοφίας. Σκοπὸς τῆς μεταβιβάσεως αὐτῆς, καθαρὸς τουριστικός. Ἡ περιφρούρησις τῶν μνημείων αὐτῶν τοῦ βυζαντινοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ σκέψις μας, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ, στρέφεται πίσω καὶ πάλιν πρὸς τὸ εὐσεβὲς Βυζάντιον, τὸ κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλλὰ συγκεκριμένως ἡ εἴσοδος εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Σαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων μᾶς φέρνει πρὸς τὸν ναὸν τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν, τὴν ἐρειπωθεῖσαν τόσες φορὲς στὸ πέρασμα τῶν χρόνων. Καὶ σταματοῦμε μὲ ψυχικὴ ἔκστασι καὶ μὲ εὐλάβεια μπροστὰ

ἡμῶν, νὰ ἐξαιρεθοῦν ἀπὸ τὴν ἀπαλλοτριώση. Καὶ τόσον εἶχε τρομοκρατηθῆ ἀπὸ αὐτὰ ἡ μακαρίτισσα ἡ γυναῖκα μου, ποὺ δὲν ἔπαυε, κάθε πρωτὶ ποὺ ἔφευγα, νὰ μὲ παρακαλῆ γι' αὐτό, καὶ νὰ μοῦ τὸ θυμίζῃ.

Κ' ἔτσι στὴ Βρύση, σὰν ἱστορικὸ Μοναστήρι ποὺ ἦτανε, ἀπόμειναν ἀρκετὰ κτήματα, ποὺ ἄριστα θὰ ἠμποροῦσαν ν' ἀποτελέσουν μιὰ στέρεη βάση, γιὰ ν' ἀνασυγκροτηθῆ. Ὡς τώρα ὅμως δὲν ἔγινεν. Καὶ ὅμως πρέπει. Ἀρκεῖ νὰ ὑπάρξουν φιλότιμοι καὶ δραστήριοι Μοναχοί. Κ' ἕνας ἡγούμενος ἄξιος, ποὺ νάχη μέσα του φωτιά, σὰν π. χ. τὸν πατέρα Δωρόθεο Στέκα, ποὺ συντηρεῖ, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Δεσπότη μας, δλόκληρον Ὁρφανοτροφεῖο στὴ Μύκονο, μὲ βάση τὰ λιγοστὰ κτήματα, ποὺ ἀπόμειναν στὴν ἱερὴ Μονὴ τῆς Τουρλιανῆς. Τὸ μόνο ποὺ δὲν πρέπει, μὲ κανένα τρόπο νὰ συνεχισθῆ, εἶναι ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς ἀναμελιᾶς καὶ τῆς ἀφροντισίας, ποὺ ἐξ αἰτίας τῆς ρημάζει τὸ ἱστορικὸ καὶ πολύφημο αὐτὸ Μοναστήρι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΘΕΟΔ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

στά ἐρείπια τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, πού ἐδοκίμασε προσφάτως καί τὴν τελευταία ἀντιχριστιανικὴ βανδαλιστικὴ ἐκδήλωσι καὶ ἐπιδρομὴ τῶν ἀλλοδόξων κυριάρχων τῆς «πόλεως τοῦ παμβασιλείως». Ἡ Παναγία τῶν Βλαχερνῶν. Ἡ σκέψις μας γίνεται ἕνας φευγαλέος φωτεινὸς ὄραματισμὸς, στὸ πέρασμα τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορία τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς περνᾷ ὡσάν μιὰ ἐκθαμβωτικὴ ἀκτινοβολία. Ἀνάκτορο αὐτοκρατόρων βυζαντινῶν καὶ περιλαμπρὸς ἐκκλησία στὴν περιοχὴ αὐτῆ τῶν Βλαχερνῶν, ἐκεῖ ἀκριβῶς πού τελειώνει σχεδὸν ὁ πλωτὸς Κεράτειος κόλπος. Γονατισμένοι νοερῶς ἀκούμε, κάτω ἀπὸ τὴν σκιάν τῶν θόλων τῆς, τὸν νικητήριον ὕμνον καὶ τὸν εὐχαριστήριον παιᾶνα πρὸς τὴν Παναγίαν, τὴν ὑπέρμαχον Στρατηγόν. Σ' αὐτὴν τὴν ἐκκλησία, τὴν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν, ἀνεπέμφθη γιὰ πρώτη φορὰ ὁ ὕμνος αὐτὸς πρὸς τὴν ὑπέρμαχον στρατηγόν ὡς εὐχαριστήριον τοῦ λαοῦ τοῦ Βυζαντίου διὰ τὴν διάσωσίν του ἀπὸ τὴν βάρβαρον ἐπιδρομὴν τῶν Ἀβάρων καὶ τῶν Περσῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου.

* *

Ἡ ἴδρυσις καὶ ἡ ἱστορία τῆς εἶναι πολὺ παλαιότερη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἡρακλείου τοῦ αὐτοκράτορος. Ἀναστάσιος ὁ Διόσκουρος ὑπῆρξεν ὁ θεμελιώσας τὸ ἀνάκτορον τῶν Βλαχερνῶν, τὸ γνωστὸ καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα παλάτι τοῦ Πορφυρογέννητου. Ὑπῆρξε τὸ ἀνάκτορον αὐτὸ ἢ προσφιλεστέρα καλοκαιρινὴ διαμονὴ τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ. Ἀργότερα ὁ Μαρκεσιανὸς καὶ ἡ αὐγούστα Πουλχερία ἀνήγειραν τὸν περικαλλῆ ναὸν τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν, πού ὑπῆρξεν ἡ προστάτις καὶ ὑπέρμαχος τῆς πρωτεύουσας τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ, πού κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ἀνηγέρθη ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, ἡ προσοχὴ καὶ ὁ σεβασμὸς ὄλων τῶν ὀρθοδόξων ἐστράφη πρὸς τὸν ναὸν αὐτὸν μὲ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, θαυμαστῆς σὲ κάλλος, τύπου δεομένης Θεοτόκου μὲ ἀνοικτὰς τὰς χεῖρας. Εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν εὐλαβῆς ἱερεὺς, ὁ πρεσβύτερος Ρωμανός, ἐκόμισε ἐξ Ἐδέσσης τὴν τιμίαν ἐσθῆτα τῆς Θεοτόκου, καὶ κατέθεσεν αὐτὴν ὡς πολῦτιμον Χριστιανικὸν θησαυρόν. Ἀργότερα εἰς τὸν περιλαμπρὸν αὐτὸν ναὸν κατετέθη ἡ τιμία ζώνη τῆς Παναχράντου καὶ τὸ Ἅγιον Μανδήλιον. Ὁ λαὸς τοῦ Βυζαντίου ἐπεκαλεῖτο εἰς κάθε περίστασιν τὴν βοήθειαν τῆς Θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν καὶ πάντοτε εἰσηκούετο ἡ ἐπίκλησις αὐτῆ τῶν πιστῶν. Τὸ ἅγιον Λοῦμα εἰς τὸ ὑπόγειον τῆς ἐκκλησίας ἦταν τὸ ἱερὸν ἀγίασμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον μεταλάμβαναν οἱ πιστοί. Εἰς τὸ ἀγίασμα αὐτὸ προσήρχοντο καὶ

ἔλουντο οἱ βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες μίαν Παρασκευὴν τῆς Σαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ μίαν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Πλούσια τὰ ἀφιερώματα τῶν αὐτοκρατόρων εἰς τὴν εἰκόνα τῆς προστάτιδος Παναγίας. Ἐπανειλημμένως ὑπέστη καταστροφὰς ἡ ἐκκλησία καὶ ἐπανειλημμένως ἀνοικοδομεῖτο με ὄσσην δυνατὸν μεγαλοπρέπειαν. Καὶ κατὰ τὴν τραγικὴν στιγμήν ποῦ ἐνῶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος ἐπολεμοῦσε κατὰ τῶν Περσῶν ἡ Πόλις εἶχε μείνει ἀφρούρητος, ἡ ὑπέρμαχος στρατηγὸς περιέσωσε αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν καταστροφὴν. Ὁ στόλος τῶν Ἀβάρων, συμμάχων τῶν Περσῶν, εἶχεν εἰσπλεύσει εἰς τὸν Κεράτειον καὶ ἡ πόλις τοῦ παμβασιλέως ἐπολιορκεῖτο. Συνηθροισμένα τὰ πλήθη τῶν πιστῶν, τὰ γυναικόπαιδα ἰδίως, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Βλαχερνῶν με τὸν ἀντιβασιλέα καὶ πατριάρχην Σέργιον ἐδέοντο διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως. Καὶ εἰς λιτανεῖαν κατόπιν ἐπάνω ἀπὸ τὰ κάστρα ἡ Παναγία ἐστάθηκε πρωτοπόρος καὶ σύμμαχος. Ἄναμεσα ἀπὸ τὰ ἐξαπτέρυγα καὶ τὰ λάβαρα ἄστραψε ἡ ἀκτινοβολία τῆς μορφῆς τῆς ὑπερμάχου παρθένου. Καὶ τὸ θάμβος τῆς ἀκτινοβολίας ἀγκάλιασε σὰν μέσα σ' ἓνα τεράστιον φωτιστέφανο τὴν ὅλην λιτανεῖα. Ὁ ἐχθρὸς κατελήφθη ἀπὸ πανικόν. Ἐφυγε κατησχυμένος καὶ ἐν ἀποσυνθέσει. Καὶ ἡ Πόλις διέφυγε τὸν κίνδυνον τῆς ὑποδουλώσεως καὶ τῆς καταστροφῆς τῆς. Γονατιστὸς ὅλη τὴ νύχτα ἐκείνη ἐδεήθηκε ὁ λαὸς με τὸν Πατριάρχην ἐπὶ κεφαλῆς ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν. Καὶ δὲν ἐβράδυναν αἱ εὐχαριστίαι πρὸς τὴν Ὑπέρμαχον νὰ ἐκδηλωθοῦν εἰς τὸν ὑπέροχον ὕμνον ποῦ ἔμεινε εἰς τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων ὡς νικητῆριος καὶ εὐχαριστῆριος παιᾶνας καὶ ὕμνος πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὴν προστάτιδα τῶν βυζαντινῶν καὶ τῶν ἀπογόνων των ἐλλήνων ἐν συνεχείᾳ.

* * *

Ἦταν κατὰ σύμπτωσιν μιὰ Παρασκευὴ τῶν Νηστειῶν τῶν Χριστουγέννων ἡ ἡμέρα τῆς νίκης τοῦ Βυζαντίου με ὑπέρμαχον Στρατηγὸν τὴν Παναγίαν τῶν Βλαχερνῶν. Καὶ καθιερώθη ἕκτοτε ἡ Παρασκευὴ ὡς ἡ ἡμέρα τοῦ εὐλαβικοῦ προσκυνήματος τῶν πιστῶν τοῦ Βυζαντίου καὶ κατὰ παράδοσιν καὶ τῶν σημερινῶν ὀρθοδόξων πιστῶν τῆς Πόλης. Οἱ αἰῶνες ποῦ ἐπέρασαν δὲν ἐκλόμισαν τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Θεοτόκον τῶν Βλαχερνῶν. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος δὲν ἔπαυσε πάντοτε νὰ συγκεντρῶνῃ τὰ πλήθη διὰ μίαν ψυχικὴν ἀνάτασιν καὶ ἀναβάπτισιν. Καὶ τὸ «Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη» ἠκούετο μέχρι πρὸ δύο ἐτῶν ἀκόμη ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Οἴκουμενικοῦ

ΤΡΕΙΣ ΕΟΡΤΑΙ ΠΡΟΦΗΤΩΝ

ΝΑΟΥΜ, ΑΒΒΑΚΟΥΜ ΚΑΙ ΣΟΦΟΝΙΑΣ

Ἡ Ἐκκλησία μας, ἐκτός ἀπὸ τοὺς Ἁγίους τοῦ Χριστιανισμοῦ, τιμᾷ καὶ δοξάζει, μὰ κ' ἐορτάζει τὴν μνήμην σοφῶν καὶ ἐκλεκτῶν ἀνδρῶν, ποὺ ἔδρασαν κ' ἐδίδαξαν πρὶν ἢ ἀληθινὴ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἰδρυθῆ καὶ θριαμβεύσῃ. Ἐορτάζει λοιπὸν καὶ τὴν μνήμην τῶν Προφητῶν, ποὺ ἔζησαν πρὶν φανῆ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς, κ' ἐδίδαξαν κ' ἔγραψαν γιὰ νὰ διαφωτίσουν καὶ καθοδηγήσουν στὸ σωστὸ δρόμο τοὺς Ἑβραίους. Καὶ μ' ἓνα γενικὸν ὄρισμὸ οἱ Προφῆται ποὺ ἀναφέρονται στὴν Γραφὴν ἦσαν οἱ ἐξαιρετικοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, ποὺ ἐρμήνευαν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἀνήγγελλαν στοὺς ἀνθρώπους, ἐνῶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγαν Προφήτας τοὺς ἐξηγητὰς τῶν χρησμῶν, δηλ. τῶν θείων προβλέψεων. Οἱ Προφῆται τῶν Ἑβραίων ἐλέγοντο

Πατριαρχείου, ἐνῶ ὑπὸ τοὺς θόλους τῆς ἐκκλησίας ἀντηχοῦσε ὁ εὐχαριστήριος ὕμνος

*Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια
ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια*

Καὶ σήμερα καθὼς ξαναγυρίζει ἡ σκέψις μας πρὸς τὸ χριστιανικὸν Βυζάντιον ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἰδίως τῆς ἐποχῆς τὴν ὁποίαν διανύομεν, ἐποχῆς ψυχικῆς προπαρασκευῆς, διὰ τὴν μεγάλην ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, σταματοῦμε εὐλαβικὰ στὰ ἐρείπια ἐνὸς ναοῦ καὶ προσευχόμεθα νοερῶς εἰς μνήμην ἐκείνων ὄσοι μὲ τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν πίστιν των περιέσωσαν τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς περιλάμπρου αὐτῆς βυζαντινῆς ἐκκλησίας τῶν ἀνακτόρων τῶν Βλαχερνῶν. Κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια, ποὺ συνεσώρευσαν ἐδῶ καὶ ἐνάμισυ περίπου χρόνον οἱ βανδαλισμοὶ ἐνὸς ἀτάκτου καὶ ἀλλοδόξου ὄχλου, ζῆ πάντοτε ἀκλόνητη καὶ ἀλύγιστη ἡ ψυχὴ ἡ Χριστιανικὴ καὶ ἡ Βυζαντινὴ. Ἡ Παναγία τῶν Βλαχερνῶν στέκεται σὰν φωτεινὸς ὄραματισμὸς στὴν σκέψιν καὶ στὴν συνειδήσιν ὄλων μας. Καὶ ὡσὰν νὰ ἀκοῦμε διαρκῶς νὰ ἀντηγῆ κάτω ἀπὸ τοὺς γκρεμισμένους οὕτω θόλους τῆς ἐκκλησίας τῆς ὁ εὐχαριστήριος ὕμνος πρὸς τὴν Ὑπέρομαχον. Καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν ὄραματισμὸν μας αὐτὸν ὡσὰν νὰ διακρίνομε τὸν εὐσεβῆ κληρικόν, τὸν πρεσβύτερον Ρωμανό, καταθέτοντα μὲ τρεμάμενα χέρια ἀπὸ εὐλάβεια καὶ συγκίνησι τὴν τιμίαν ἐσθῆτα τῆς Θεοτόκου.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

στην ἑβραϊκὴ γλῶσσα «Νέμπιμ», δηλαδή ἀπόστολοι Κυρίου. Ἦσαν ἄνδρες ἐμπνευσμένοι, γεμᾶτοι μὲ θρησκευτικὸν ἐνθουσιασμόν. Ἐκήρυσσαν ἀνάμεσα στὸν Ἑβραϊκὸ λαὸ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κ' ἔκαναν αὐστηρὸν ἔλεγχον κάθε παρεκτροπῆς τοῦ λαοῦ. Ἰδιαιτέρα κατηγοροῦσαν τὴν ἀπιστία πρὸς τὸν ἕνα καὶ ἀληθινὸν Θεὸν καὶ τὴν κλίση πρὸς τὴν εἰδωλολατρεία, ποὺ τότε ἦταν ἡ θρησκεία τῶν γύρω τῆς Παλαιστίνης ἀμορφώτων λαῶν. Μὲ σκοπὸ νὰ συγκρατοῦν στὴν ἀληθινὴ πίστη τοὺς ἀνθρώπους, συμβούλευαν καὶ ἀπειλοῦσαν τὸν λαόν. Ἀλλὰ μὲ τόλμη ἔκαναν ἔλεγχον καὶ στοὺς βασιλεῖς γιὰ τὰ σφάλματά τους.

Γιὰ ἀπειλὴ καὶ γιὰ ἐκφοβισμό, μὰ πιὸ πολὺ γιὰ νὰ δώσουν θάρρος στὸ λαὸ νὰ κρατήσῃ τὴν ἀληθινὴν πίστιν του, ὅλοι οἱ προφήται τῶν Ἑβραίων ἐκήρυσσαν τὴν μελλοντικὴ ἐμφάνιση ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Μεσσοῦ καὶ προφητικὰ ἐχαρκτηρίζαν τὶς περιστάσεις καὶ τὰ γεγονότα ποὺ μ' αὐτὰ ἐπρόκειτο νάρθῃ. Οἱ προφητεῖες αὐτὲς τῶν Ἑβραίων Προφητῶν κατόπιν ἀλήθευσαν κ' ἐφαρμόσθησαν μὲ τὴν ἐμφάνιση καὶ μὲ τὴν διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶναι καὶ μία αἰτία, ποὺ ὁ Χριστιανισμὸς τιμᾷ τοὺς Ἑβραίους Προφῆτας.

Οἱ Προφῆται, τοὺς ὁποίους ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἀναφέρει, ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζονται καὶ νὰ διδάσκουν ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Σαμουὴλ. Κ' εἶναι πολυάριθμοι οἱ Ἑβραῖοι Προφῆται. Στὴν Γραφὴν ὅμως ἀναφέρονται οἱ κυριώτεροι. Καὶ γίνεται περιγραφή τῶν προφητειῶν τους.

Οἱ Προφῆται, ποὺ ἀναφέρονται στὴν Γραφὴν εἶναι 16 συνολικά. Ἀπ' αὐτοὺς οἱ τέσσαρες λέγονται «μείζονες», δηλαδή μεγαλύτεροι καὶ οἱ ἄλλοι δώδεκα λέγονται «ἐλάσσονες», δηλαδή μικρότεροι. Οἱ μείζονες εἶναι ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἱερεμίας, ὁ Ἴεζεκιὴλ καὶ ὁ Δανιὴλ. Οἱ ἐλάσσονες εἶναι οἱ ἐξῆς: Ὡσηέ, Ἀμῶς, Μιχαίας, Ἰωὴλ, Ἀβδιοῦ ἢ Ὁβδιοῦ, Ἰωνᾶς, Ναοῦμ, Ἀββακούμ, Σοφονίας, Ἀγγαῖος, Ζαχαρίας καὶ Μαλαχίας. Οἱ ἐλάσσονες παρουσιάζονται στὴν Παλαιὰ Διαθήκη μὲ λίγες καὶ σύντομες προφητεῖες, ἐνῶ οἱ μείζονες ἐμφανίζονται μὲ περισσότερες.

Ἀπὸ τοὺς μείζονας Προφῆτας, τὸ βιβλίον τοῦ Ἡσαΐα περιέχει 66 κεφάλαια. Τὸ βιβλίον τοῦ Ἱερεμίας ἔχει 52, μὰ σ' αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ 5 κεφάλαια θρήνων καὶ μιὰ ἐπιστολὴ του. Τὸ βιβλίον τοῦ Ἰεζεκιὴλ ἔχει 48 κεφάλαια. Καὶ μονάχα τοῦ Δανιὴλ εἶναι μικρὸ, μὲ μόνον 12 κεφάλαια.

Ἀπὸ τοὺς ἐλάσσονας, ὁ Ὡσηέ καὶ ὁ Ζαχαρίας ἔχουν βιβλία μὲ 14 κεφάλαια τὸ καθένα. Τῶν ἄλλων, τὰ βιβλία τῶν προφητειῶν τους εἶναι πολὺ μικρά. Τοῦ Ἀμῶς ἔχει 9 κεφάλαια, τοῦ Μιχαία 7, τοῦ Ἰωνᾶ 4, τοῦ Μαλαχία 4, τοῦ Ἰωὴλ, τοῦ Ναοῦμ,

τοῦ Ἀββακούμ καὶ τοῦ Σοφονία ἔχουν ἀπὸ 3 κεφάλαια τὸ καθένα, τοῦ Ἀγγαίου ἔχει 2 κεφάλαια καὶ τέλος τοῦ Ἀβδιού ἢ Ὁβδιού ἔχει μονάχα ἓνα κεφάλαιον.

*

Αὐτὴν τὴν γενικὴν εἰσήγησιν γιὰ τοὺς Ἑβραίους Προφῆτες τὴν κάνουμε ἐπίκαιρα σήμερα, γιὰτι αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἡ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἐορτάζει καὶ τιμᾷ τὴν μνήμην τριῶν ἀπὸ τοὺς ἐλάσσονας Προφῆτας, πού γι' αὐτοὺς θὰ μιλήσουμε τώρα μὲ συντομία. Σήμερα 1η Δεκεμβρίου ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ Προφήτου Ναούμ, αὐριον 2αν Δεκεμβρίου ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ Προφήτου Ἀββακούμ, καὶ μεθαύριον 3ην Δεκεμβρίου ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ Προφήτου Σοφονίου.

Ὁ Ναούμ λοιπὸν εἶναι ὁ ἕβδομος στὴ σειρὰ ἀπὸ τοὺς 12 ἐλάσσονας Προφῆτας. Ἦταν Ἑλκεσαῖος, ὅπως ὁ ἴδιος γράφει στὸ βιβλίον του, δηλαδὴ κάτοικος τῆς πόλεως Ἑλκός. Ἄλλοι μελετητὲς θεωροῦν αὐτὴν τὴν πόλιν ὅτι ἦτο στὴν Γαλιλαίαν, ἐνῶ ἄλλοι τὴν τοποθετοῦν στὴν Ἀσσυρίαν. Ὁ Ναούμ θεωρεῖται σύγχρονος μὲ τὸν Ἐζεκιάν.

Τὸ βιβλίον τῶν προφητειῶν τοῦ Ναούμ ἔχει τρία μονάχα κεφάλαια, ὅπως εἶπαμε παραπάνω. Στὴν ἀρχὴ περιγράφει τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν παντοδυναμίαν τοῦ ἐνὸς ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐστηρότητά του. Καὶ ξέρουμε, ὅτι ἡ Ἑβραϊκὴ θρησκεία δὲν θεωρεῖ τὸν Θεὸν μονάχα τιμωρὸν τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἀμαρτίας γενικὰ, ἀλλὰ καὶ ἐκδικητὴν. Καὶ γράφει ὁ Ναούμ: «Ἐκδικῶν Κύριος μετὰ θυμοῦ...». Αὐτὰ βέβαια ὁ Χριστιανισμὸς δὲν τὰ ἀσπάζεται. Ὡστόσο στὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὁ Ναούμ παρουσιάζει μεγαλειώδεις περιγραφὰς τῆς θείας δυνάμεως πάνω στὴν φύσιν. Κατόπιν ὁ Ναούμ προφητεύει τὴν ἀπόφασιν τοῦ Θεοῦ νὰ τιμωρῇ αὐστηρὰ τοὺς ἀσεβεῖς, ἀλλὰ καὶ νὰ συγχωρῇ καὶ νὰ συμπαθῇ τοὺς μετανοοῦντας. Στὸ παρακάτω κείμενον τῶν προφητειῶν του ὁ Ναούμ προφητεύει τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως Νινευῆ, ἐπειδὴ οἱ κάτοικοί της ἦσαν ἀσεβεῖς καὶ ἄδικοι. Τὴν ὀνομάζει «πόλιν αἱμάτων» καὶ «ἀδικίας πλήρη». Γενικὰ τὰ τρία κεφάλαια τῶν προφητειῶν τοῦ Ναούμ εἶναι σύντομα, ἀλλὰ ἔχουν πολλὴν ποιητικὴν ὁμορφιά.

*

Ὁ Προφῆτης Ἀββακούμ εἶναι καὶ αὐτὸς ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἐλάσσονας προφῆτας τῶν Ἑβραίων. Τὸ βιβλίον του θεωρεῖται ὅτι ἔχει γραφῆ στα χρόνια, πού οἱ Χαλδαῖοι ἀπειλοῦσαν τὴν Παλαιστίνην, δηλαδὴ λίγα χρόνια μετὰ τὸ 608 πρὶν Χριστοῦ. Ἄλλοι μελετητὲς θεωροῦν τὸν προφήτην Ἀββακούμ σύγχρονον

τοῦ Ἱερεμίας, δηλαδή πῶς ἔζησε στὰ χρόνια τοῦ βασιλέα Ἰωσίου, πού ἐβασίλευσε τὸ 642 ἕως τὸ 610 πρὶν Χριστοῦ. Ὅπως καὶ νᾶναι ὅμως οἱ δυὸ χρονολογικὲς τοποθετήσεις δὲν ἀπέχουν πολὺ, εἶναι μέσα στὸν 7ον αἰῶνα πρὶν Χριστοῦ.

Τὸ βιβλίον τῶν προφητειῶν τοῦ Ἀββακούμ ἔχει κι' αὐτό, ὅπως εἶδαμε, τρία μόνον κεφάλαια. Τὸ πρῶτον περιέχει προφητείαν τῆς καταστροφῆς τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα τὸν Β', βασιλέα τῆς Βαβυλωνίας. Καὶ εἶναι γνωστὸν ἀπὸ τὴν ἱστορίαν, ὅτι, ἔπειτα ἀπὸ μακροχρόνιους ἀγῶνες τὸ 597 π. Χ. ὁ Βαβυλώνιος αὐτὸς βασιλεὺς ἐνίκησε τοὺς Ἰουδαίους, ἐσκότωσε τὸν βασιλέα τῶν κ' ἔρριξεν ἄταφο τὸ πτώμα τοῦ ἕξ ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔπιασε 3000 διαλεχτοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς ἔστειλεν ὡς αἰχμαλώτους στὴ Βαβυλῶνα! Καὶ τρεῖς μῆνες ἀργότερα ὁ Ναβουχοδονόσορ ἔπιασεν ἄλλους 10.832 διαλεχτοὺς Ἑβραίους, προπάντων τεχνίτες καὶ πολεμιστὲς καὶ τοὺς ἔστειλε κι' αὐτοὺς στὴν Βαβυλῶνα. Ἀλλ' ἐπακολούθησαν καὶ ἄλλοι πόλεμοι καὶ σφαγές... Στὸ δεύτερον κεφάλαιον τῶν προφητειῶν τοῦ ὁ Ἀββακούμ προφητεύει τὴν καταστροφὴν τοῦ κράτους τῶν Χαλδαίων. Τέλος, τὸ τρίτον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀββακούμ εἶναι εἶδος ποσειευχῆς καὶ ᾠδῆς, ὅπου ὑμνεῖται ὁ Θεός, ἐκφράζεται πεποίθησις σ' Αὐτὸν καὶ ζητεῖται ἡ βοήθειά Του. Αὐτὸ τὸ κεφάλαιον εἶναι ἓνα ἔξοχο μνημεῖον τῆς Ἑβραϊκῆς ποιήσεως.

*

Καὶ ὁ Προφήτης Σοφονίας εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐλάσσονας Προφήτας τῶν Ἑβραίων. Ἦτο ἀπόγονος τοῦ Ἐζεκίου. Ἀλλὰ τάχα ὁ Ἐζεκίας αὐτὸς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Οἱ μελετητὲς τῶν Γραφῶν δὲν τὸ θεωροῦν ἀπίθανον, ἀλλὰ καὶ δὲν μποροῦν τὰ τὸ βεβαιώσουν. Ὁ Σοφονίας ἔζησε στὰ χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Ἰωσίου, δηλ. 642-610 π. Χ. Εἶναι λοιπὸν σύγχρονος τοῦ Ἀββακούμ καὶ τοῦ Ἱερεμίου. Ἀλλὰ καὶ τὸ κείμενον τοῦ βιβλίου τοῦ ὁμοιάζει μὲ ἐκεῖνον τοῦ Ἱερεμίου.

Τὸ βιβλίον τῶν προφητειῶν τοῦ Σοφονίου ἔχει καὶ αὐτὸ τρία μόνον κεφάλαια. Στὸ πρῶτον ὁ Προφήτης προαναγγέλλει τὴν μελλοντικὴν παγκόσμιαν θείαν κρίσιν, πού θὰ στρέφεται ἰδιαίτερα κατὰ τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα, καὶ πιδὸν πολὺ κατὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ. Στὸ δεύτερον κεφάλαιον προφητεύει τὴν ἐπιστροφὴν στὴν πίστιν τοῦ Κυρίου τῶν εἰδωλολατρῶν Ἑθνικῶν. Καὶ τέλος, στὸ τρίτον κεφάλαιον προαναγγέλλει τὴν κάθαρσιν τοῦ περιουσίου λαοῦ, δηλαδή τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ ὑμνεῖ τὴν δόξαν τοῦ ἀληθι-

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ (*)

Με την δουλία αυτή θά προσπαθήσουμε νά βοηθήσουμε τούς Έλληνες νά βροῦνε τὸν πνευματικὸ ἑαυτοῦ τους.

— Μὰ τὸν ἔχουμε χάσει τὸν ἑαυτό μας ; Θὰ μοῦ ποῦνε. Ναί, σὲ πολλά, τὸν ἔχουμε χάσει. Ὁ ἑαυτός μας δὲν εἶναι ὁ Γιάννης, ἢ ὁ Κώστας τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἀλλὰ κάποιος πὸν βρίσκεται πιὸ βαθειὰ μέσα μας, ὁ ἄνθρωπος τῆς Παράδοσης.

Ἄς δοῦμε λοιπὸν, πρῶτα-πρῶτα, τί θὰ πῆ Παράδοση : Παράδοση θὰ πῆ ἐκείνη ἡ ἐσωτερικὴ λειτουργία, μετὴν ὁποία μεταδίνονται ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ ὅσα συγκροτοῦνε τὸν ἰδιαίτερο χαρακτῆρα τῆς φυλῆς. Ὅπως σιὰ ἄτομα μεταδίδεται ἀπὸ πατέρα σὲ γυιὸ ὁ σαρκικὸς καί, σὲ πολλά, ὁ πνευματικὸς χαρακτῆρας, σιὰ φερσίματα, σιὰ φωνή, σιὰ συνήθειες, ἔτσι καὶ σιὰ ἔθνη μεταδίδεται μετὰ πλατύτερο καὶ βαθύτερο πνεῦμα, ὁ χαρακτῆρας τῆς φυλῆς ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ. Αὐτὸ λέγεται Παράδοση, γιὰτι παραδίνεται σὰν τὴν κληρονομιά.

Ἡ ἀξία τοῦ Σήμερα βρίσκεται μέσα σιὸ Χθές, καὶ τοῦ Αὔριο μέσα σιὸ Σήμερα. Ὁ γυιὸς βρίσκεται μέσα σιὸν πατέρα καὶ μέσα σιὸν παπποῦ, κι' ὁ ἐγγονὸς κι' ὁ ἀπόγονος βρίσκεται μέσα σιὸ σημερινὸ παλληκάρι. Ἡ παράδοση εἶναι ὁ πνευματικὸς σύνδεσμος πὸν μᾶς δένει μετὰ τούς πατεράδες μας καὶ μετὰ κείνους πὸν θάρθουνε σιὸν κόσμον ὕστερα ἀπὸ μᾶς. Δοιπὸν. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ἡ Παράδοση εἶναι ἕνας σύνδεσμος γεμάτος Ἀγάπη, Πόνος καὶ Σεβασμὸς. Ὅποιος δὲν νοιώθει τὴν παράδοση, εἶναι σὰν ἕνα πλάσμα ξερριζωμένον ἀπὸ τὸν τόπον του. Ἡ Παράδοση εἶναι σὰν ἕνα εἶδος μπούσουλα (πυξίδας), πὸν μᾶς δεί-

* Ἀπηγγέθη ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸν μας Σταθμὸν τὴν 11-11-56.

νοῦ Θεοῦ. Μετὰ ἐλπίδα σιτὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ Κυρίου, ὁ Προφήτης ἀνακράζει :

«Χαῖρε, θύγατερ Σιών, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλήμ. Εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, θύγατερ Ἱερουσαλήμ. Περιεῖλε Κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου... Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοί, ὁ δυνατὸς σώσει σε, ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην, καὶ καινίει σε ἐν τῇ ἀγαπήσει αὐτοῦ. Καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σὲ ἐν τέρψει ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς...».

Καὶ ὅπως ὁ κάθε Προφήτης, προέβλεπε καὶ ὁ Σοφονίας ὅτι, σιὸς τὸς τὸς ἐκείνους θὰ ἐφθάνεν ἡ εὐλογία καὶ ἡ εὐφροσύνη. Ἐκεῖ ἐφθασεν κ' ἐδίδαξεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΤΛΗΣ

χνει ποῦ βρισκόμαστε μέσα στοῦ ἀπέραντο πέλαγο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου. Κοντὰ στοῦ ὅτι νοιώθεις πὼς εἶσαι ὁ Νίκος ἢ ὁ Ἀντώνης τάδε, νοιώθεις μαζί πὼς εἶσαι κ' Ἕλληνας, κί' αὐτὸ τὸ αἶσθημα, τὸ αἶσθημα τῆς φυλῆς, εἶναι τὸ πιὸ δυνατὸ καὶ τὸ πιὸ βαθύ.

Κάθε λαὸς ἔχει τὴν παράδοσή του. Μὰ ὅσο πιὸ παλιὰ ἱστορία ἔχει, κί' ὅσο πιὸ μεγάλο πνευματικὸ δούλεμα πέρασε, μεῖ ἀγωνίες, μεῖ βάσανα, μεῖ ἀνεβάσματα καὶ μεῖ γκρεμνίσματα, τόσο κ' ἡ Παράδοσή του εἶναι πιὸ πλουτισμένη ἀπὸ πνευματικὰ στοιχεῖα, πιὸ βαθειά, πιὸ ξεχωριστή.

Γιὰ τοῦτο, ἡ δική μας, ἡ Ἑλληνικὴ Παράδοση, εἶναι πιὸ σπουδαία, πιὸ βαθύτερη, πιὸ ξεχωριστή, πιὸ πολύτιμη, ἀπὸ κάθε ἄλλο ἔθνος. Μέσα τῆς ὑπάρχει πλοῦτος ἀρίφνητος, ἀπὸ σοφία, ἀπὸ αἰσθήματα βαθειά, ἀπὸ καλαισθησία μοναδική, ἀπὸ ἀνθρωπιὰ, ἀπὸ σοβαρότητα, ἀπὸ πόνο, ἀπὸ αἰσιοδοξία, ἀπὸ πνευματικὸ φῶς, ἀπὸ ἀπλότητα, μ' ἕναν λόγο: πλοῦτος ἀπὸ ἀθανασία.

Ὅσο καὶ νὰ παραμορφώθηκε ὁ πνευματικὸς χαρακτήρας μας ἀπὸ τὴν ἐπίδραση κάποιων λαῶν πὸν περῶσανε ἀπάνω ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴ μάνα μας, τὴν Ἑλλάδα, ἢ ἀπὸ τὴν ἐπίδραση πὸν μᾶς ἔρχεται ἀπὸ μακρὰ, ἐξ αἰτίας τῆς ἐπικατάρτης ξενομανίας πὸν ἔχουνε καὶ μερικοὶ λεγόμενοι «διανοοῦμενοι», τὸ θεμέλιο δὲν χάλασε, ἡ ρίζα μας δὲν σάπισε. Ὁ λαὸς εἶναι στοῦ βάθος του ἀγνός, σώζεται μέσα του τὸ προζῦμι, πὸν δὲν ξύνισε καὶ μ' αὐτὸ τὸ προζῦμι μποροῦμε νὰ κάνουμε ἀκόμα τὸ φωμὶ πὸν θὰ θρέψη τὴν καρδιά μας καὶ τὴ διάνοιά μας πιὸ καλὰ ἀπὸ τίς κονοσέρβες καὶ μουρταντέλλες πὸν μᾶς φέρουνε ἀπὸ ξένα μέρη κάποιοι ἀρρωστημένοι ἀπὸ τὴν καταραμένη αὐτὴ ἀρρώστεια τῆς τυφλῆς ξενομανίας, πὸν τὴ μεταδίνουνε σιτοὺς νέους.

Ὅποιος δὲν νοιώθει τὴν παράδοση, γιατί μέσα του ἔχει στερέψει ἢ ἀθάνατη πηγὴ, ζῆ μὲ ξένη καρδιά, μεῖ ξένη ψυχὴ. Εἶναι σὰν τὸν ἄνθρωπο πὸν ἔχει πάθει ἀμνησία, καὶ πὸν βρίσκειται μέσα σ' ἕνα χάος. Γιατί ὅσο ζωηρὴ ἔχει κανένας τὴ δύμηση καὶ τὴν αἶσθησι τῶν περασμένων, τόσο πιὸ δυνατὰ ζῆ τὸ Σήμερα, καὶ σ' αὐτὸ τὸ δυνατὸ Σήμερα ριζοβολᾷ πιὸ βαθειά καὶ πιὸ γερὰ ἡ αὐριανὴ γενεά. Ὁ τέτοιος ἄνθρωπος πατᾶ γερά στοῦ χῶμα τῆς πατρίδας του, γεμάτος ἀνδρεία πνευματικὴ καὶ πεποίθησι στοῦ Γένος του. Εἶναι ὁ Ἀνταῖος τῆς μυθολογίας, πὸν ἔπαιρνε καινούργια δύναμη, κάθε φορὰ πὸν ἔπεφτε χάμω. Ὁ ἄνθρωπος πὸν πιστεύει στὴν Παράδοση καὶ πὸν τὴν ζῆ, δὲν ἔχει ὅπως θαρροῦνε κάποιοι, πνευματικὸ σωβινισμό, πὸν εἶναι ἕνα τυφλὸ αἶσθημα, ἀλλὰ ἔχει ἐπίγνωσι τοῦ τί εἶναι αὐτὸς κ' ἡ φυλὴ του, κί' αὐτὴ ἡ ἐπίγνωσι εἶναι τὸ φῶς τὸ φω-

τίζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ὁ ἄλλος πὸν θαρρεῖ πὼς ἐλευθερία εἶναι νὰ πιθηκίξη ὅλα τὰ ξένα, καὶ πρωτοτυπία στὴν τέχνη νὰ αὐτοσχεδιάξη καὶ νὰ προχειρολογῇ, αὐτὸς στέκεται κρεμασμένος στὸν ἀγέρα. Εἶναι ὁ πνευματικὸς λεβαντῖνος, πὸν δὲν ἔχει καμμιά ραχοκοκκαλιά, ἀλλὰ εἶναι ἓνα νευρόσπαστο.

Θαροῶ πὼς ἐπὶ ἑκατὸ-τόσα χρόνια, ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση κ' ὕστερα, ἡ πνευματικὴ μας ζωὴ μύριζε πολὺ τέτοια λεβαντῖνικη μυρουδιά, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Παπαδιαμάντη κι' ἔναν-δυν ἄλλους. Κυτάξτε τὰ βιβλία πὸν γραφήκανε, κυτάξτε τὰ περιοδικά, κυτάξτε πὼς ζωγραφίζανε οἱ ἐξ Ἑσπερίας ἐπανερχόμενοι, κυτάξτε τὴν ἀγιογραφία μας, κυτάξτε τὰ Πολυτεχνεῖα καὶ τὰ Ὁδεῖα μας, καὶ θὰ δῆτε καθαρὰ αὐτὸ πὸν λέγω. Καὶ σήμερα τὸ ἴδιο γίνεται, ἀλλὰ, τὸν συννεφιασμένον οὐρανὸ τῆς Δύσης, πὸν ἀπλώσανε ἐπάνω ἀπὸ τὸν γαλανὸ οὐρανὸ τῆς Ἑλλάδας οἱ τέτοιοι ξενομανιακοί, καὶ τὸν καταπλακώσανε, αὐτὸν λοιπὸν τὸν συννεφιασμένον καὶ ξενόφερτον πνευματικὸν οὐρανό, τὸν περνᾶνε σήμερα κάποιες ἀκτῖνες ἀπὸ φῶς Ἑλληνικό. Πρώτη φορὰ, ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ Εἰκοσιένα, σήμερα ἀρχίζουμε καὶ πέρνομε, ἀληθινά, συνείδηση τῆς Παράδοσής μας, κι' ἀρχίζουμε νὰ καταλαβαίνουμε τί θησανροὺς ἔχει μέσα. Οἱ σημερινοὶ νέοι πιάσανε καὶ ξυπνᾶνε ἀπὸ τὸ ἀφιόνισμα τῆς ξενομανίας πὸν τοὺς εἶχε καταντήσει πνευματικὸς ὑπνοβάτης ὁ πνευματικὸς πιθηκισμὸς κ' ἡ ψευτιά πὸν φορὰ τὴ μάσκα τῆς προόδου, τῆς ἐξέλιξεως καὶ τοῦ κοσμοπολιτικοῦ πνεύματος, καὶ πὸν μᾶς ἔχει κάνει εἰλωτες πνευματικούς, καὶ τὴν Ἑλλάδα πνευματικὴ ἀποικία. Ἡ πνευματικὴ δημαγωγία εἶναι εὐκόλη, γιὰτι ἔχει γιὰ δολώματα τίς μαγικὰς λέξεις «ἐξέλιξη», «κοσμοπολιτικὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας», «μόδα», καὶ τὰ τέτοια, πὸν γαργαλοῦνε τὴ ματαιοδοξία μας. Ἀλλὰ τὸ χρέος τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου εἶναι νὰ στερεώνη τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τοὺς κἀνη νὰ ἀντιστέκονται καταπάνω σ' αὐτὰ τὰ δημαγωγικὰ καὶ ξεγελαστικὰ συνθήματα, καὶ νὰ πάρουν συνείδηση τοῦ τί ἀξίζει ἡ Παράδοσή μας, δηλαδὴ νὰ νοιώσουνε τὴν ἀξία πὸν ἔχει ὁ ἔθνικὸς χαρακτήρας μας, κ' ἔτσι νὰ σωθῆ ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν λεβαντινισμό, πὸν εἶναι ὁ πιὸ μέγας ἐχθρὸς τῆς.

Σήμερα, ἦρθε, ἴσως, τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου νὰ πετάξουμε ἀπὸ πάνω μας τὴ ψώρα τῆς ξενομανίας, πὸν τὴ στολίσανε κάποιοι μὲ τὰ ἀπατηλὰ ὀνόματα τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ καὶ τοῦ μοντεριτισμοῦ καὶ νὰ ξυπνήσουμε. Γιὰτι σήμερα ξεθωριάσανε κάμποσο τὰ ξένα βεγγαλικά, ὁπὸν θαμπώνανε τοὺς Ἕλληνες, πὸν εἶναι ὁ ἀεὶ παῖδες, καὶ πὸν θαυμάζουμε πάντα

τὰ ξένα, περισσότερο ἀπὸ τὰ δικά τους, ὅπως γράφει ὁ Πανσα-
νίας: «Ἕλληνες αἰεὶ ἐν θαύματι τιθέασι τ' ἄλλότρια, ἢ τὰ
οἰκεία».

Εἶναι, λέγω, σήμερα πῶς εὐκόλο νὰ βροῦμε τὸν ἑαυτό μας,
γιατὶ περιπλανηθήκαμε κάμποσο στὶς ξένες ἐρημιές καὶ πέσαμε
στὰ βαλιόνερά τους, καὶ ποθήσαμε τὸν δικό μας τόπο, μὲ τὰ
ἡμερα βουνά μας πὺν στέκονται σὰν ζωντανοὶ ἄνθρωποι, μὲ τὸ
φεγγοβόλημα τοῦ ἡλίου μας, μὲ τὰ χωριά μας, μὲ τοὺς ἐγκαρ-
δίους ἀνθρώπους, μὲ τὴν ἀπλότητά μας σὲ ὄλα, μὲ τὴν ἐξαίσια
θάλασσά μας, μὲ τὶς ἔμορφες συνήθειές μας, μὲ τὰ καθαρὰ καὶ
ἀθάνατα τραγούδια μας, μὲ τὰ ρημοκκλήσια μας, κλπ. Κοιτὰ
σ' αὐτό, σήμερα ἡ Βυζαντινὴ κληρονομιά μας προσκυνιέται ἀπ'
ὄλους αὐτοὺς πὺν θαυμάζουμε ὡς τὰ τώρα, ἀπὸ κείνους πὺν
εἶπανε τὸ Βυζάντιο *Bas Empire*, καὶ τώρα τὸ ἔχουνε γιὰ τὴν
Κιβωτὸ τῆς μεγαλύτερης τέχνης, ἀφοῦ πρώτα τὸ κατηγορήσανε
καὶ τὸ καταφρονήσανε, ἐπειδὴ δὲν ἦτανε σὲ θέση νὰ τὸ καταλά-
βουνε, κ' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι οἱ Ἕλληνες πὺν τοὺς ἔχουμε σὲ ὄλα
γιὰ δασκάλους, (ἄλλοίμονο), γινήκαμε ἕνα μ' αὐτοὺς κι' ἀρνη-
θήκαμε τὴν ἀξέτιμητη κληρονομιά μας. Ὅ,τι ἔγινε μὲ τὴν κλα-
σικὴ ἀρχαιότητα, πὺν τὴν προσκυνήσανε οἱ ἄνθρωποι σ' ὄλη τὴν
οἰκουμένη, τώρα θὰ γίνη, καὶ πῶς πολὺ, μὲ τὸ Βυζάντιο, πὺν
νοιώσανε πῶς ὄλοι πὺν ἔχει μέσα του τοὺς πῶς μεγάλους πνευ-
ματικὸς θησαυροὺς. Καὶ μ' ὄλα ταῦτα, αὐτοὺς τοὺς θησαυροὺς
οἱ ξένοι σοφοὶ τοὺς εἶχανε θάψει κάτω ἀπὸ μιὰ ταφόπετρα,
κ' ἐμεῖς, οἱ κληρονόμοι τους, ψέλναμε μαζί τους ἀποπάνω ἀπὸ
τὸν τάφο τὸν δικό μας τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη!».

Ὅ,τι ἔκανε τὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα ἔχει αἰωνία κι' ἀμάραντη
ἀξία, εἴτε τὸ θέλουνε καὶ τὸ ὁμολογοῦνε οἱ σοφοὶ καὶ συνετοὶ
τοῦ κόσμου, εἴτε τὸ ἀρνοιοῦνται. Αὐτοί, ὅμως, ἄς κάνουνε ὅ,τι
θέλουνε. Ἐμεῖς νὰ ἀνοίξουμε τὰ μάτια μας γιὰ νὰ μπορέσουμε
νὰ δοῦμε καὶ νὰ χαροῦμε τὴν κληρονομιά πὺν πήραμε, κληρο-
νομιά μοναδικὴ στὸν κόσμον, πνευματικὸς θησαυροὺς ἀτίμη-
τους, πὺν γινήκανε καὶ πὺν φυλαχθήκανε γιὰ μᾶς μὲ πόνο, μὲ
αἷμα, μὲ πολλὴ ἀγάπη. Ἄς προσέξουμε νὰ μὴ φανοῦμε ἀνάξιοι
κληρονόμοι, σὰν τὸν Ἄσωτο γυνί, κι' ἄς μὴ θρεφώμαστε πῶς μὲ
μὲ τὰ ξυλοκέρατα τῆς ξενομανίας, ἀλλὰ ἄς γίνουμε ἀξιοὶ νὰ εὐ-
φραυνώμαστε στὴν ἀθάνατη προγονικὴ τράπεζά μας, πὺν τὴ ζη-
λεύουνε ἐκεῖνοι, πὺν τοὺς θαυμάζουμε ἀπὸ τὴν ἀνοησία μας,
καὶ νὰ πίνουμε τὸ κρασί τὸ πνευματικὸ πὺν πίνανε οἱ πατερά-
δες μας, καὶ κάνανε τὰ ἐξαίσια ἔργα πὺν κληρονομήσαμε.

ΤΟ "ΝΕΟΝ ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ,,

(ΕΝ ΕΚΛΕΚΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ)

Ὁ κ. Κωστῆς Μπαστιᾶς ἐξέκωκε πρό τινος χρόνου ἐν βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Κυριακοδρόμιον». Τὸ βιβλίον ἐξηγεῖ τὰς κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν ἀναγινωσκομένας περικοπὰς τῶν Εὐαγγελίων. Μετὰ τὴν ἀπλῆν ἐρμηνείαν τοῦ κειμένου, ὁ συγγραφεὺς ἀναλύει τὰς σκέψεις καὶ τὰς βαθυτέρας ἐννοίας τῶν Εὐαγγελικῶν περικοπῶν. Ἡ ἔρευνα εἶναι κοινωνιολογικὴ καὶ προσαρμόζει τὰ διδάγματα τοῦ Κυρίου πρὸς τὰς ἀνησυχίας τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Δὲν ἐρμηνεύονται οἱ λόγοι τοῦ Χριστοῦ ὡς ἐξωτερικαὶ ἐπιταγαί, εἰς τὰς ὁποίας καλοῦνται οἱ πιστοὶ νὰ συμμορφωθοῦν, ἀλλ' ἀναλύονται μὲ μίαν φιλοσοφικὴν διάθεσιν καὶ μὲ βαθεῖαν ψυχολογικὴν παρατήρησιν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαίνωνται, ὅπως καὶ πράγματι εἶναι, αἱ σκέψεις τοῦ Κυρίου ὡς ἀλήθειαι αἰωνίου κύρους, δυνάμεναι νὰ συγκινήσουν ὄχι μόνον τοὺς πιστοὺς, ἀλλὰ καὶ οἰονδήποτε ἄλλον, ἀπὸ οἰασδήποτε ἀντιλήψεως διαπνεόμενον περὶ κόσμου καὶ ζωῆς.

Αἱ ἀξίαι, ἠθικαὶ καὶ πνευματικαὶ, αἱ ἀναστηλούμεναι ὡς κανόνες τῆς ζωῆς, βεβαιοῦνται ἐντὸς τοῦ Εὐαγγελικοῦ πνεύματος ὡς ἀλήθειαι πού προσανατολίζουσι καὶ κατευθύνουσι τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ ἔθνη, εἰς τὴν ἀναδημιουργίαν τῆς ζωῆς, εἰς τὴν ἐπιδίωξιν πληρεστέρων μορφῶν δικαιοσύνης, εἰς βιώματα ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν. Μία δημιουργικὴ πορεία τῆς Ἱστορίας ὑπογραμμίζεται ἀπὸ τὴν εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν, ὅπου ὁ ἄνθρωπος συμπράττει μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἐκάστοτε ἐπικράτησιν τῆς Βασιλείας Του εἰς τὸν κόσμον.

Ὁ συγγραφεὺς ὅσα καὶ ἂν μεταχειρίζεται φιλοσοφικὴν μέθοδον εἰς τὴν ἔρευνάν του καὶ εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν λόγων τοῦ Κυρίου, ἐν τούτοις παραμένει πλαισιωμένος ἐντὸς τῶν θρησκευτικῶν ἀπόψεων καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἑλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως. Τὸ βιβλίον εἶναι χρησιμώτατον διὰ τοὺς ἀγωνιζομένους πιστοὺς εἰς τὴν ζωὴν των, ἀποσαφηνίζει τοὺς πόθους των, τὰς ἀγωνιώδεις προσδοκίας των, τοὺς στηρίζει εἰς τὴν ἀλήθειαν ὡς εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι τὸ κέντρον τῆς Ἱστορίας, πού καλεῖ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου νὰ συνεργασθῇ μετ' Αὐτοῦ διὰ ν' ἀνυψωθῇ ἡ πνευματικὴ στάθμη τῶν λαῶν, διὰ νὰ δημιουργηθοῦν ὑψηλότεραι μορφαὶ πολιτισμοῦ, διὰ νὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ μεγάλοι σκοποὶ τῆς Ἱστορίας εἰς τὸν κόσμον.

Δέον ἐκ νέου νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ ἐξήγησις τῶν εὐαγγελικῶν

ΔΙΑ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Εἰς τὸν "Ἅγιον Νικόλαον

(6 Δεκεμβρίου 1956)

Ἰδιαιτέραν πάντοτε δημοτικότητα ἔχει ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἰδιαιτέρως λαοφιλὴς ἑορτὴ. Ἐὰν δὲ συγκινή περισσώτερον τοὺς ναυτικούς καὶ τοὺς θαλασσινοὺς, ἐν γένει ἐκείνους ποὺ πλέουν εἰς τὸ πέλαγος καὶ ἀντιμετωπίζουν τοὺς κινδύνους του, ἐν τούτοις, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἔχει πάντοτε κάποια βοήθειαν νὰ προσφέρῃ καὶ εἰς ὅλους τοὺς διαπλέοντας τὸ πέλαγος τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι ὄχι σπανίως τρικυμιῶδες.

Ἐὰν προσέξωμεν ἰδιαιτέρως μερικοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ γνωστοῦ Ἀπολυτικίου Τροπαρίου του, θὰ εὕρωμεν κατευθύνσεις πολυτίμους διὰ τὰς πολυμόρφους τρικυμίας τῆς ζωῆς μας, διὰ τὰς ὁποίας πάντοτε ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἔχει νὰ ὑποδείξῃ ἕνα δρόμον ποὺ ὁδηγεῖ στὸν ἀσφαλῆ λιμένα τῆς γαλήνης καὶ τῆς χαρᾶς.

Ἵπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ συνταράσσονται καὶ κλονίζονται ἐσωτερικῶς ὡς πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς πεποιθήσεις των καὶ καταλαμβάνονται πολλάκις ὑπὸ ὀλιγοπιστίας, ἀν μὴ καὶ ἀπιστίας. Βλέπομεν δὲ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς νὰ κλυδωνίζονται καὶ νὰ μὴ γνωρίζουν ποία εἶναι ἡ γραμμὴ, ποὺ ἀποτελεῖ τὸν ὁρθὸν προσανατολισμόν. Δι' ὅλους αὐτοὺς ὁ ἅγιος Νικόλαος εἶναι ὁ «κ α ν ὦ ν (τ ῆ ς) π ί σ τ ε ω ς». «Κανὼν» δηλαδὴ ὑπόδειγμα πίστεως, ὡς προσωπικότης, ἡ ὁποία ἐμφανίζεται μὲ πίστιν βαθεῖαν, διὰ νὰ εἴπῃ στὸν καθένα: «πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ σωθῆσῃ». Μὴ ἀμφιβάλλῃς καθόλου. Μὴ ἀφίνης τὸν παραμικρὸν δισταγμὸν μέσα σου· καὶ θὰ δῆς τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τοὺς καρποὺς τῆς πίστεως αὐτῆς εἰς τὴν ζωὴν σου. Θὰ εὕρῃς τὴν ἀσφαλῆ καὶ εὐτυχῆ λύσιν τῶν προβλημάτων σου, ἀκολουθῶν πάντοτε, μὲ πίστιν σταθεράν, τὰς ὑψηλὰς ἀληθείας καὶ ἀρχὰς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

Ἄλλοτε ὅμως ἡ τρικυμία παρατηρεῖται εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Πολλὲς φορές δὲν κατορθώνομεν νὰ συγκρατήσωμεν τὰ νεῦρα μας, καὶ δημιουργοῦνται ἀναστατώσεις, οἱ ὁποῖες ἐκδηλώνονται μὲ τοὺς θυμοὺς καὶ τὴν ὀργήν. Ἐνώπιον τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἂς ἀποβλέψωμεν πρὸς τὸν ἑορταζόμενον Ἱεράρχην, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ «ε ἰ κ ὦ ν (τ ῆ ς) π ρ α - ὀ τ η τ ο ς». Ἐπηρεασμένος βαθύτατα ἀπὸ τὴν διακήρυξιν τοῦ Κυρίου «μ α κ ά ρ ι ο ι ο ἰ π ρ α ε ἰ ς, ὅ τ ι α ὗ τ ο ἰ κ λ η ρ ο ν ο μ ῆ σ ο υ σ ι τ ῆ ν γ ῆ ν», ἐφήρμοσεν εἰς τὴν ζωὴν του τὸ «ἀ π ὀ θ ε σ θ ε . . . ὀ ρ γ ῆ ν, θ υ μ ὸ ν» (Κολ. γ' 8) καὶ ἀνεδείχθη τύπος ἀνθρώπου γαληνίου, ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος κατορθώνει νὰ ἔχῃ πλήρη αὐτοκυριαρχίαν.

λόγων δὲν εἶναι ἐπιφανειακῆ. Τὰ εὐαγγελικὰ διδάγματα δὲν διατυποῦνται ὡς ἀπλαῖ προτροπαὶ πρὸς τήρησιν τῶν θείων ἐντολῶν, ὡς ἀπλαῖ ὀφειλαὶ πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ἐρμηνεύονται εἰς κρίσεις καὶ βαθείας παρατηρήσεις, κατὰ τρόπον ὥστε τὸ «Νέον Κυριακοδρόμιον» τοῦ συγγραφέως νὰ τοποθετῆται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν πονημάτων τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ Ἔθνους.

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Πλήρη—λέγομεν—αυτοκυριαρχίαν. Διότι ἡ αυτοκυριαρχία δὲν εἶναι μόνον ζήτημα κυριαρχίας ἐπὶ τῶν νεύρων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἐσωθεν κακῶν παρορμήσεων τοῦ «π α λ α ι ο ὕ ἄ ν θ ρ ῶ π ο υ», ποῦ ὁδηγοῦν πρὸς τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ πάλιν, διὰ τὴν περιπτώσιν αὐτὴν, ὁ ἅγιος Νικόλαος εἶναι «ἐ γ κ ρ α τ ε ἷ α ς δι δ ἄ σ κ α λ ο ς», ὡς προσωπικότης ἁγία, χαλιναγωγήσασα καὶ ὑποτάξασα, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου, πᾶσαν κακὴν καὶ ἐφάμαρτον διάθεσιν καὶ ροπήν. Καὶ καλεῖ νὰ γίνωμεν μιμηταὶ του.

Ἐὰν δὲ ἄλλες τρικυμίες καὶ ἄλλες ἀναστατώσεις, γενικώτερες καὶ εὐρύτερες, παρουσιάζονται, ὅπως ἐκεῖνες τις ὁποῖες αἰσθάνεται ἡ κοινωνία ὁλόκληρος, κοινωνικῆς δηλ. ἀναστατώσεις, πάλιν τῶν τάξεων καὶ διαιρέσεις μέσα στὸ σύνολον τοῦ λαοῦ, ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἔχει νὰ ὑποδείξῃ μίαν ὁδὸν κοινωνικῆς λυτρώσεως καὶ θεραπείας. Ὅχι διὰ βιασίαν τρόπων, ἀλλὰ διὰ τῆς ὀλιγαρχοῦς διαθέσεως, ἡ ὁποία γνωρίζει νὰ ἀντιμετωπίζῃ τὸ πᾶν μὲ ἀνοχήν καὶ ὑπομονήν, καὶ νὰ πιστεύῃ ὅτι κερδίζονται καὶ ἐξασφαλίζονται «τ ἧ π τ ω χ ε ἷ α τ ἄ π λ ο ὕ σ ι α». Διότι εἶναι «μ α κ ἄ ρ ι ο ν τ ὸ δι δ ὸ ν α ἰ μ ἄ λ λ ο ν ἢ λ α μ β ἄ ν ε ι ν». καὶ ὅποιος δίδει καὶ εὐεργετεῖ τοὺς ἄλλους, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Κυρίου, «ο ὕ κ ἔ λ α τ τ ω θ ἧ σ ε τ α ἰ π α ν τ ὸ ς ἄ γ α θ ο ὦ».

Καὶ τέλος, ὅταν ὑπάρχουν ἄνθρωποι υπερήφανοι καὶ ἀλαζόνες, ἄνθρωποι ποῦ νομίζουν, ὅτι οἱ πάντες ὀφείλουν νὰ κινοῦνται γύρω ἀπ' αὐτούς, ὁ Ἅγιος Νικόλαος, διὰ νὰ προλάβῃ τὰς συγχρούσεις ποῦ προκαλεῖ ὁ ἐγωϊσμός, ὑποδεικνύει, μὲ τὸ παράδειγμά του, ἄλλον τρόπον ἀναδείξεως καὶ ἐξυψώσεως τῆς προσωπικότητος, μὲ σύνθημα «τ ἧ τ α π ε ι ν ὦ σ ε ι τ ἄ ὕ ψ ἡ λ ἄ», καὶ μὲ πίστιν ὅτι «ὀ τ α π ε ι ν ὦ ν ἔ α υ τ ὸ ν ὕ ψ ω θ ἧ σ ε τ α ἰ».

Ὡστε, ἀγαπητοί, ἐνώπιον τῶν ποικίλων ἀναστατώσεων καὶ τρικυμιῶν τῆς ζωῆς, ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἔχει ἕνα σύνθημα πάντοτε νὰ μᾶς ὑποδείξῃ, διὰ νὰ εὐρωμεν τὴν γαλήνην. Ἐνώπιον τῆς ἀπιστίας μᾶς προβάλλεται ὡς «ε ἰ κ ὦ ν π ἰ σ τ ε ω ς». Ἐνώπιον τῆς νευρικότητος καὶ τοῦ θυμοῦ, ὡς «ε ἰ κ ὦ ν τ ἧ ς π ρ α ὀ τ ἡ τ ο ς». Καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀχαλινώτου τῶν παθῶν ὡς «ἐγκρατείας διδάσκαλος». Εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀπόκτησιν πλοῦτου καὶ κοινωνικῆς ὑπεροχῆς, προβάλλει τὸ σύνθημά του «τ ἧ π τ ω χ ε ἷ α τ ἄ π λ ο ὕ σ ι α». Καὶ εἰς τοὺς ἀλαζόνες καὶ ἐπτημένους ὑποδεικνύει πῶς ἀποκτῶνται «τ ἧ τ α π ε ι ν ὦ σ ε ι τ ἄ ὕ ψ ἡ λ ἄ».

Δὲν ἀπομένει, εἰμὴ νὰ λάβωμεν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ὑποδείξεις αὐτὰς τοῦ Ἁγίου, τὸν Ὅποιον σήμερον εορτάζομεν. Νὰ παρακολουθήσωμεν σήμερα μὲ ἰδιαιτέραν προσοχὴν καὶ μὲ ἰδιαιτερον ἐνδιαφέρον τὰ συνθήματα, τὰ ὁποῖα ὁ Ἅγιος Νικόλαος μᾶς προσφέρει διὰ τοῦ Τροπαρίου Του. Καὶ ἄς τοῦ ἀπευθύνωμεν τὴν ἐπικλήσιν τοῦ αὐτοῦ τροπαρίου: «Π ἄ τ ε ρ Ἱ ε ρ ἄ ρ χ α Ν ι κ ὸ λ α ε, π ρ ἔ σ β ε υ ε Χ ρ ι σ τ ῶ τ ῶ Θ ε ῶ. σ ω θ ἧ ν α ἰ τ ἄ ς ψ υ χ ἄ ς ἡ μ ὶ ν».

Εἰς τὴν ΙΑ' Κυριακὴν Λουκᾶ

(16 Δεκεμβρίου 1956)

Οἱ ἀπόδομοι διὰ τὴν θεῖαν Κοινωνίαν

«Πολλοὶ εἰσι κλητοί, ὀλιγοὶ δὲ ἐκλεκτοί».

Πολλοὶ πράγματι ἐκλήθησαν εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τῆς σημερινῆς παραβολῆς τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου. Δὲν ἐπροθυμοποιήθησαν ὅμως νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὴν πρόσκλησιν. Ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον «ἦ ρ ξ α ν τ ο ἂ π ὸ

μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες», προφασίζόμενοι διάφορους προφάσεις.

Τόσον ἡ ἀπροθυμία ὅσον καὶ αἱ διάφοροι προφάσεις δὲν λείπουν δυστυχῶς καὶ σήμερον, προκειμένου οἱ χριστιανοὶ μας νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸ μέγα δεῖπνον τῆς θείας Εὐχαριστίας, νὰ μετᾶσχουν εἰς τὸ μυστήριον τῆς θείας Κοινωνίας. Ἄς ἴδωμεν τὰς προφάσεις αὐτάς, καὶ ἄς ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον εὐσταθοῦν.

1. «Ἄγρὸν ἢ γόρασα». Ἴδου ἡ πρόφασις τοῦ πρώτου προσκεκλημένου εἰς τὸ δεῖπνον. Τὸ νόημά της εἶναι ὅτι δὲν τὸν ἀφήνουν οἱ δουλειές καὶ αἱ ὑποχρεώσεις νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Θεοῦ Δείπνου. Καὶ πολλοὶ χριστιανοὶ ἀμελοῦν νὰ ἐτοιμαθοῦν διὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Ἡ μία τεσσαρακοστὴ διαδέχεται τὴν ἄλλην, καὶ ἔτη ὀλόκληρα περνοῦν, (καὶ πέντε καὶ δέκα καὶ εἰκοσι...), χωρὶς νὰ κοινωνήσουν καὶ ἡ ἀμέλεια ξεπερνᾷ κάθε ὄριον. Δὲν εὐρῆκα τὸν καιρὸν σοῦ λέγουν. Ἄστειον καὶ νὰ λέγεται, ὅτι μέσα σὲ τόσο μεγάλο διάστημα, ἐνῶ γιὰ τόσα ἄλλα — καὶ περιττὰ — εὐρέθη καιρὸς, μᾶς λείπει τάχα ὁ χρόνος διὰ τὴν ἐτοιμασίαν καὶ συμμετοχὴν εἰς τὴν θείαν Κοινωνίαν. Οἱ ἄλλοι, ἐπὶ τέλους, δὲν ἔχουν δουλειές; Πῶς ἐκεῖνοι, παρὰ τὸν φόρτον τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τῶν ἀσχολιῶν, δὲν ὑστεροῦν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ θεμελιώδους αὐτοῦ καθήκοντος; Ἄλλὰ τίς περισσότερες φορές, δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ πραγματικὸς λόγος τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Κάτι ἄλλο συμβαίνει. Κάποια ἁμαρτία εἶναι στὸ μέσον. Δὲν ὑπάρχει διάθεσις νὰ κοιτῆ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἐφάμαρτον ποῦ γίνεται. Καὶ μερικὸ μὲν τὸ λέγουν καθαρά: «ἄφ' οὗ δὲν μπορῶ (ἢ δὲν πρόκειται) νὰ τὸ κόψω, πῶς νὰ πάω νὰ κοινωνήσω;» Ἄλλοι ὁμῶς καλύπτονται κάτω ἀπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι δὲν ἔχουν καιρὸν.

2. Ὑπάρχουν ἐν τούτοις καὶ περιπτώσεις χριστιανῶν ποὺ ἔχουν χρόνια νὰ κοινωνήσουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, χωρὶς νὰ ὑπάρχη κανένα σοβαρὸν κώλυμα. Ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ ἀδιαφορία εἶναι ὁ μόνος λόγος ποῦ τοὺς ἔχει ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν μυστηριακὴν χάριν. Πολλὸ περισσότεροι δὲ εἶναι ἄλλοι χριστιανοὶ, ποὺ ἐν ᾧ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ κοινωνοῦν τακτικώτερα, ἀπὸ ἀμέλειαν ἀφήνουν καὶ περνᾶει ὁ καιρὸς, καὶ προσέρχονται μόνον κατ' ἀραιὰ διαστήματα.

Ὅλες αὐτὲς οἱ περιπτώσεις ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ τὸν δεύτερον προσκεκλημένον τοῦ δεῖπνου τῆς παραβολῆς μας. «Ζεὺγη βοῶν ἢ γόρασα καὶ πορευόμεαι δοκιμάσαι αὐτά», εἶπε, καὶ ἐθεώρησεν εὐσχημον τὴν ὑπεκφυγὴν του. Χειρότερος αὐτὸς ἀπὸ τὸν πρῶτον, ὁ ὁποῖος, ἐπὶ τέλους, προφασίζεται, ὅτι ἔχει ἀνάγκας καὶ ὑποχρεώσεις λέγων «ἄγρὸν ἢ γόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελεῖν καὶ ἱδεῖν αὐτόν», παρουσιάζει τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπιγόν, διὰ νὰ δικαιολογηθῆ. Ὁ δεύτερος δὲν ἔδωκε κἀν σημασίαν εἰς τὴν πρόσκλησιν, οὔτε θεωρεῖ ὑποχρέωσίν του νὰ δικαιολογήσῃ ἐπαρκῶς τὴν ἀρνησίαν του. Τὸ «ζεὺγη βοῶν ἢ γόρασα» τὸ λέγει χωρὶς οὔτε ὁ ἴδιος νὰ τὸ πιστεῖωσιν ὡς πραγματικὴν δικαιολογίαν. Σπεύδει δὲ νὰ προσθέσῃ τὸ «πορευόμεαι δοκιμάσαι αὐτά» (πηγαίνω ἤδη νὰ τὰ δοκιμάσω), ἐκδηλώνων ἀπεριφράστως ὅτι δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν προσκλήσεις ἄλλες, ὅτι δὲν ἔχει ἀνώτερα ἐνδιαφέροντα. Διὰ τοῦτο εἶπομεν ὅτι ἀντιπροσωπεύει τοὺς ἀδιάφορους καὶ τοὺς ἀποφασισμένους νὰ μείνουν μὲ τὰς συνηθείας των τὰς ἁμαρτωλάς: χωρὶς καμμίαν διάθεσιν γιὰ κάτι ἀνώτερον καὶ καλύτερον.

Εἴτε ὁμως ἀμέλεια ὑπάρχει, εἴτε ἀδιαφορία, εἴτε προσκόλλησις εἰς ὀρισμένας ἀδυναμίας, τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι «πολλοὶ κλητοὶ» μένουν μακρὰν ἀπὸ τῆν ἀγιαστικὴν χάριν τοῦ Κυρίου· καὶ εἶναι ἀδικαιολόγητοι. Διότι μὲ ὀλίγην καλὴν θέλησιν καὶ μὲ περισσοτέραν καλὴν προσηθείαν εἶναι δυνατόν νὰ γίνουσι πολλὰ πράγματα, τὰ ἀπαραίτητα δηλ. διὰ τὴν ἐτοιμασίαν καὶ προσέλευσιν εἰς τὸ Μυστήριον.

3. Ἡ πρόφασις τοῦ τρίτου προσκεκλημένου, ὁ ὁποῖος εἶπε «γυναῖκα ἐγγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν», ἀναφέρεται εἰς τὰ οἰκογενειακὰ ἐμπόδια. Καὶ εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὑπάρχουν πολλὰς φορὰς θέματα καθαρῶς οἰκογενειακῆς φύσεως (ὅπως τὸ θέμα τῆς οἰκογενειακῆς γαλήνης καὶ ἁρμονίας, τὸ ζήτημα τῆς τεκνογονίας κ.ἄ.), τὰ ὅποια ὅταν δὲν διευθετοῦνται σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀποτελοῦν πραγματικὰ κωλύματα διὰ τὴν θείαν Μετάληψιν. Ἄλλοίμονον ὅμως ἐὰν ὁ οἰκογενειακὸς βίος γίνῃ ἀφορμὴ νὰ στερηθῇ ὁ χριστιανὸς τῆς μετὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐπαφῆς καὶ κοινωνίας. Οὔτε τὰ βάρη τὰ οἰκογενειακὰ οὔτε τὰ δυσάρεστα καὶ τὰ προβλήματα τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου ἐπιτρέπεται νὰ μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν θείαν χάριν. Ἡ οἰκογένεια ἰδρύεται διὰ νὰ ἀποτελῇ μίαν μικρὰν «κατ' οἶκον ἐκκλησίαν». Νὰ βοηθῇ δηλ. τὰ μέλη τῆς νὰ πραγματοποιοῦν τὸν σκοπὸν τῆς ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἄλλος εἰμὴ ὁ «καταρτισμὸς τῶν ἀγίων». Καὶ πολλοί, πράγματι, ἀφ' ὅτου εἰσῆλθον εἰς τὸν οἰκογενειακὸν βίον, ἐγίναν καλῆτεροι ἄνθρωποι. Διόρθωσαν πολλὰ προϋπάρχοντα μελανὰ σημεῖα τῆς ζωῆς των καὶ τοῦ χαρακτῆρος των. Οἰκογενειακὴ ὁμως προκοπὴ καὶ εὐτυχὴς οἰκογενειακὸς βίος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ, ὅταν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας δὲν ἀγιάζονται διὰ τῆς θείας Χάριτος. Ἐν ᾧ, ἀντιθέτως, ἡ τακτικὴ συμμετοχὴ εἰς τὰ μυστήρια γίνεται σπουδαῖος συντελεστὴς διατηρήσεως ἢ ἀποκαταστάσεως τῆς οἰκογενειακῆς εἰρήνης καὶ συγκρατεῖ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ νὰ ἀποφεύγουν πολλὰ τὰ ἀτοπα οἰκογενειακῶς καὶ ὡς πρὸς τὴν θείαν Κοινωνίαν ἀνάρμοστα. Καὶ θετικῶς δὲ ἡ ἀγιαστικὴ χάρις τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τονώνει καὶ ἐνισχύει τοὺς διὰ τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου ἐπιθυμοῦντας νὰ καταρτίζονται ὡς πολῖται τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ἐὰν ὑπῆρχε κατανόησις, ἀγαπητοί, περὶ τοῦ τί χάνουν οἱ παραμελοῦντες τὴν θείαν Κοινωνίαν, δὲν θὰ παρουσιαζέτο, εἰς ὅσιν κλίμακα παρουσιαζέται, ἡ ἀπροθυμία καὶ ἡ ἀδιαφορία πολλῶν ὡς πρὸς τὸ μέγα τοῦτο Μυστήριον καὶ Οὐράνιον Δεῖπνον. Ἄς βοηθήσουν ὁμως καὶ αἱ σκέψεις ποῦ ἐξετέθησαν διὰ τῆς παρουσίας ὁμιλίας, ὥστε κατὰ τὰ ἐφετεινὰ Χριστούγεννα νὰ εὐρῆ ὁ Χριστὸς «τόπον ἐν τῷ καταλύματι» τῶν ψυχῶν τῶν «πολλῶν κλητῶν» χριστιανῶν. Ἄς φροντίσουν δὲ οἱ «κλητοὶ» νὰ γίνουσι καὶ «ἐκλεκτοὶ» συνδαιτυμόνες τῆς τραπέζης τοῦ Δείπνου τοῦ μεγάλου. Ὅπως εἶναι κακὴ ἡ ἀπροθυμία καὶ ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὸ Μυστήριον, ἐξ Ἰσου κακὴ καὶ ἀνάρμοστος εἶναι καὶ ἡ προσέλευσις εἰς τὴν θείαν Κοινωνίαν χωρὶς τὴν πρέπουσαν προετοιμασίαν. Προετοιμασίαν δὲν ἐννοοῦμεν ἀπλῶς τὴν συνήθη νηστείαν. Ἄλλὰ τὴν ἐτοιμασίαν τῆς ψυχικῆς «φάτνης»· τὴν κάθαρσιν τῶν ψυχῶν διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς μετανόιας καὶ ἐξομολογήσεως. Αἱ ὑπολειπόμενοι προσέροιοι ἡμέραι ἄς σημάνουν συναγεμῶν δλων τῶν «κλητῶν» εἰς τὴν ὀφειλομένην ἐτοιμασίαν, διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν ὡς «ἐκλεκτοὶ» τὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεὸν καὶ Σωτῆρα.

Ἄρχιμ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΒΑΛΛΗΝΔΡΑΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Διά υπογραφεισῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὀρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας ἀποφάσεων, ἀποστελλομένων πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καθορίζεται ὅτι :

α) Ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπομένου σταθεροῦ ποσοῦ τοῦ προστιθεμένου εἰς τὰς ἀπονεμομένας συντάξεις, τροποποιουμένης τῆς σχετικῆς διατάξεως, χορηγεῖται διὰ τὰς αὐτὰς περιπτώσεις $\epsilon \lambda \delta \iota \kappa \delta \nu$
 $\epsilon \pi \iota \delta \omicron \mu \alpha$, καθοριζόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., δι' ἐγγράφου τοῦ πρὸς τὴν Νομισματικὴν Ἐπιτροπὴν, ἐζήτησεν ὅπως ἐξαιρεθῇ τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἐκ τοῦ θεσπισμένου ὑπ' αὐτῆς περιορισμοῦ, καθ' ὃν αἱ συντάξεις τῶν ἀσφαλιστικῶν Ὄργανισμῶν, μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνουν τὸ 80 % τοῦ μισθοῦ ἐνεργείας, $\Gamma \omicron \upsilon \tau \omicron \upsilon \gamma \iota \nu \omicron \mu \acute{\epsilon} \nu \omicron \upsilon$, θὰ εἶναι δυνατόν τὸ Τ.Α.Κ.Ε. νὰ παρέχῃ συντάξεις μετὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος, ὑπερβαίνουσας τὸ 80 % τοῦ μισθοῦ ἐνεργείας.

β) Παρέχεται τὸ ἐπίδομα προστασίας τῆς μητρότητος (τοκετοῦ) καθοριζόμενον δι' ἕκαστον οικονομικὸν ἔτος ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Διευκρινίζεται ὅτι τὸ ἐπίδομα τοκετοῦ θὰ χορηγηθῇ διὰ τοὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς σχετικῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μέλλοντας νὰ λάβωσι χώραν τοκετοὺς καὶ οὐχὶ διὰ τοὺς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοιούτους.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 17ης Νοεμβρίου ἀπενεμῆθησαν αἱ κάτωθι συντάξεις : Α) Λόγῳ γήρατος. Εἰς τοὺς 1) Πρεσβύτερον Στέργιον Ζιμπῆν τοῦ Δημητρίου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Ἀγίας Βόλου, Ἰ. Μ. Δημητριάδος ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Σ)βρίου 1956. 2) Πρεσβύτερον Θρασύβουλον Σκλαβοῦνον τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Τιθορέας, Ἰ. Μ. Φθιώτιδος, ἐκ δρχ. 589 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 3) Πρεσβύτερον Χρυσόστομον Ἐμμανουηλίδην τοῦ Ἐμμανουήλ, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Βαλμάδος, Ἰ. Μ. Βερροίας καὶ Ναούσης ἐκ δρχ. 589 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1956. 4) Πρεσβύτερον Σπυρίδωνα Καρατζούλην ἢ Ἀθανασίου τοῦ Ἰωάννου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Γιωργανάδες, Ἰ. Μ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ἐκ δρχ. 589 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 5) Πρεσβύτερον Μάξιμον Μιχαηλίδην τοῦ Ἰωάννου, τέως ἐφημέριον Ἰ. Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς Θεσσαλονίκης, Ἰ. Μ. Θεσσαλονίκης ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1956. 6) Πρεσβύτερον Νικόλαον Πλωμαρίτογλου τοῦ Εὐαγγέλου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Ἐρεσοῦ, Ἰ. Μ. Μυτιλήνης, ἐκ δρχ. 589 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 7) Πρεσβύτερον Διονύσιον Σπηταλιωράκην τοῦ Κων)νου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Μελέσσας, Ἰ. Μ. Κρήτης, ἐκ δρχ. 589 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Σ)βρίου 1956. 8) Πρεσβύτερον Ἰωάννην Οἰκονομίδην τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Δήμητρας Φιλλίδος, Ἰ. Μ. Διδυμοτείχης καὶ Ὀρεστιάδος, ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1956. 9) Πρεσβύτερον Ἰάκωβον Τριανταφυλλίδην τοῦ Ἰωάννου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Εὐζώνων, Ἰ. Μ. Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου, ἐκ δρχ. 639 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 10) Πρεσβύτερον Κων)νον Βελαλήν τοῦ Διακουμῆ, τέως

ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Ἁγίου Δημητρίου Πηλίου, Ἰ. Μ. Δημητριάδος, ἐκ δρχ. 589 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1956. 11) Πρεσβύτερον Μιχαὴλ Γιαννέλαν τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Μεγ. Γορδικίου, Ἰ. Μ. Ἰωαννίνων, ἐκ δρχ. 668 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Φ)ρίου 1956.

Β) Λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Εἰς τοὺς: 1) Πρεσβ. Νικόλαον Πατσούλην τοῦ Γιακουμῆ, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Μαραθωκάμπου, Ἰ. Μ. Σάμου καὶ Ἰκαρίας, ἐκ δρχ. 874 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 3) Πρεσβ. Βασίλειον Πατέραν τοῦ Νικολάου, τέως ἐφημέριον τοῦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἐλευθερίου Πειραιῶς, Ἰ. Ἀρχ)πῆς Ἀθηνῶν, ἐκ δρχ. 759 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1956. 3) Πρεσβ. Λάμπρον Λαμπρόπουλον τοῦ Ἀποστόλου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Κουρουνίου Ἰ. Μ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1956.

Γ) Λόγῳ ἀναπηρίας. Εἰς τοὺς: Πρεσβ. Λεωνίδα Βλάχον τοῦ Λεωνίδα, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Λευκίμης, Ἰ. Μ. Κερκύρας καὶ Παξῶν, ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1956. 2) Πρεσβ. Γεώργιον Χελιδανέαν τοῦ Χρήστου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Νομιστί, Ἰ. Μ. Γυθείου καὶ Οἰτύλου, ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 3) Πρεσβ. Ἰωάννην Γραμματικὸν τοῦ Σταματίου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Ἰ. Ν. Ὑπερ. Θεοτόκου Στερεωτῆς Κερκύρας, Ἰ. Μ. Κερκύρας καὶ Παξῶν, ἐκ δρχ. 735 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 4) Πρεσβ. Πέτρον Κοττανίδην τοῦ Ἀνδρέα, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Μαυροβάτου, Ἰ. Μ. Δράμας, ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1956. 5) Πρεσβ. Θωμᾶν Θωμόπουλον τοῦ Ἀνδρέα, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Φροζυλιά, Ἰ. Μ. Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 6) Ἱεροφάλτην Ἀντώνιον Σαρλικιώτην τοῦ Δημητρίου, τέως Ἱεροφάλτην Ἰ. Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἰ. Μ. Λαρίσης, ἐκ δρχ. 320 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1956. 7) Πρεσβ. Βασίλειον Παπαβασιλείου τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Καλλιανίου Τροπαίων, Ἰ. Μ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, ἐκ δρχ. 611 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956.

Δ) Λόγῳ προώρου θανάτου. Εἰς τοὺς: 1) Πρεσβυτέρων Σαββατῆν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 29-4-56 πρεσβυτέρου Ἰωάννου Καρακαλίδου τοῦ Κυριάκου, τέως ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Μαργαριτίου, Ἰ. Μ. Ἐάνθης, ἐκ δρχ. 449 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1956. 2) Ἐλένην, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 10-6-56 Ἱεροφάλτου Μιχαὴλ Παπαδάκη τοῦ Ἀθανασίου, Ἰ. Ν. Ἀγ. Ζώνης Πατησίων, Ἰ. Ἀρχ)πῆς Ἀθηνῶν, ἐκ δρχ. 598 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1956. 3) Πρεσβ. Εὐαγγελίαν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 25-9-56 πρεσβ. Χαραλάμπους Μπακαλάκου τοῦ Νικολάου, τέως ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Γοργοβίτης Καρδίτσας, Ἰ. Μ. Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφανσάλων ἐκ δρχ. 460 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1956. 4) Ὀρφανὴν Ἀγγελικὴν θυγατέρα τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 5-8-56 πρεσβ. Δημητρίου Βογιατζῆ τοῦ Ἰωάννου, τέως ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Προσωπιάνας, Ἰ. Μ. Δράμας ἐκ δρχ. 475 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1956. 5) Πρεσβ. Χρυσάνθην χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 28-9-56 πρεσβ. Ἀγγέλου Παντούση τοῦ Στεργίου, τέως ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Βαρυκοῦ, Ἰ. Μ. Σερρών καὶ Νιγρίτης ἐκ δρχ. 393 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956. 6) Πρεσβ. Ἀγγελικὴν χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 10-10-56 πρεσβ. Ἰωάννου Παπαθανασίου τοῦ Ἀθανασίου, τέως

ἐφημερίου Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἀθανασίου Ἰστιάτας Ἰ. Μ. Χαλκίδος, ἐκ δρχ. 457 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1956.

Μετεβιβάσθησαν αἱ συντάξεις : 1) Τῆς ἀποβιώσσης τὴν 7-9-56 συνταξιούχου πρεσβυτέρας Γεωργίας Μουστάκα τοῦ Κων)νου, εἰς τὴν ἄγαμον θυγατέρα τῆς Γεωργίαν Κων. Μουστάκα, ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956 ἐκ δρχ. 385 μηνιαίως. 2) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 7-10-56 συνταξιούχου πρεσβ. Ἰωσήφ Παπαγιαννίδου τοῦ Κυριάκου, εἰς τὴν πρεσβ. αὐτοῦ Μαρίαν, ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1956 ἐκ δρχ. 385 μηνιαίως. 3) Τῆς ἀποβιώσσης τὴν 25-8-56 συνταξιούχου πρεσβυτέρας Αἰκατερίνης Παπακωνσταντίνου τοῦ Γεωργίου, εἰς τὴν ἄγαμον θυγατέρα τῆς Ἀθηνᾶν Γεωργ. Παπακωνσταντίνου, ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1956 ἐκ δρχ. 440 μηνιαίως. 4) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 1-7-56 συνταξιούχου πρεσβ. Ἰωάννου Προντίφικος τοῦ Δημητρίου, εἰς τὴν πρεσβ. αὐτοῦ Γαρυφαλιάν, ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1956 ἐκ δρχ. 385 μηνιαίως. 5) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 8-9-56 συν)χου ἱεροψάλτου Βασιλείου Μπαστουᾶ τοῦ Ἀθανασίου, εἰς τὴν χήραν σύζυγόν του Εὐαγγελίαν, ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1956 ἐκ δρχ. 482 μηνιαίως. 6) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 16-8-56 συν)χου πρεσβ. Σπυρίδωνος Κοσσαρά τοῦ Βασιλείου, εἰς τὴν ἄγαμον καὶ ἄπορον ἀδελφὴν του Παναγιώταν Βασ. Κοσσαρά, ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1956 ἐκ δρχ. 437 μηνιαίως. 7) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 18-3-56 συν)χου πρεσβ. Νικολάου Κλήμη τοῦ Ἀριστείδου εἰς τὴν πρεσβ. αὐτοῦ Πελαγίαν, ἀπὸ 13ς Ἀπριλίου 1956 ἐκ δρχ. 589 μηνιαίως. 8) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 13-10-56 συν)χου πρεσβ. Κων)νου Λεωνῆ τοῦ Ἀνδρέου, εἰς τὴν πρεσβ. Καλλιόπην, ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1956 ἐκ δρχ. 243 μηνιαίως. 9) Τῆς ἀποβιώσσης τὴν 20-10-56 συν)χου πρεσβ. Βασιλικῆς Καρουζάκη τοῦ Μιχαήλ, εἰς τὰς ἀγάμους θυγατέρας τῆς Εἰρήνην καὶ Ὀλγαν, ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1956 ἐκ δρχ. 385 μηνιαίως. 10) Τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 6-9-56 συν)χου πρεσβ. Κων)νου Ζησιάδου τοῦ Δημητρίου, εἰς τὴν πρεσβ. αὐτοῦ Ἀνδρονίκην, ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1956 ἐκ δρχ. 385 μηνιαίως.

Ἐχορηγήθησαν ἐφ' ἅπαξ βοηθήματα: Εἰς τοὺς 1) Αἶδες. Στέργιον Δημητρίου Ζιμπῆν δρχ. 3.070. 2) Αἶδες. Θρασύβουλον Γεωργ. Σκλαβούνον δρχ. 2.960. 3) Αἶδες. Χρυσόστομον Ἐμ. Ἐμμανουηλίδην δρχ. 2.960. 4) Σπυρ. Ἰωάν. Καρατζούλην ἡ Ἀθανασίου δρχ. 2.960. 5) Αἶδες. Μάξιμον Ἰωάν. Μιχαηλίδην δρχ. 3.070. 6) Νικόλαον Εὐαγγ. Πλωμαρίτογλου δρχ. 2.960. 7) Αἶδες. Διονύσιον Κωνστ. Σπηλαριωτάκην δρχ. 2.960. 8) Αἶδες. Ἰωάννην Γεωργ. Οἰκονομίδην δρχ. 3.070. 9) Αἶδες. Ἰωάν. Τριανταφυλλίδην δρχ. 2.960. 10) Αἶδες. Κωνστ. Διακουμῆ Βελαλῆ δρχ. 2.960. 11) Νικόλαον Διακουμῆ Πατσούλην δρχ. 3.160. 12) Αἶδες. Βασίλ. Νικολ. Πατέραν δρχ. 3.120. 13) Αἶδες. Λάμπρον Ἀπ. Λαμπρόπουλον δρχ. 3.170. 14) Αἶδες. Μιχαήλ Γεωργ. Γιαννέταν δρχ. 3.070. 15) Αἶδες. Λεωνίδαν Λεων. Βλάχου δρχ. 3.155. 16) Αἶδες. Γεώργιον Χρήστ. Χελιδονέαν δρχ. 3.160. 17) Αἶδες. Ἰωάννην Σταματ. Γραμματικὸν δρχ. 3.160. 18) Αἶδες. Πέτρον Ἀνδρ. Κοτανίδην δρχ. 3.140. 19) Αἶδες. Θωμᾶν Ἀνδρ. Θωμόπουλον δρχ. 3.160. 20) Ἱεροψάλτην Ἀντώνιον Δημητρ. Σαρλικιώνην δρχ. 2.955. 21) Αἶδες. Βασίλειον Γεωργ. Παπαβασιλείου δρχ. 3.160. 22) Πρεσβ. Σαββατῆν Ἰωάν. Καρασακαλίδην δρχ. 2.960. 23) Χήραν Ἐλένην Μιχ. Παπαδάκη δρχ. 2.960. 24) Πρεσβ. Εὐαγγελίαν Χαραλ. Μπακαλάκου δρχ. 3.150. 25) Ὀρφανὴν Ἀγγελικὴν θυγ. Ἰωάν. Βογιατζῆ δρχ. 3.140. 26) Πρεσβ. Χρυσάνθην Ἀγγ. Παντάση δρχ. 1.860. 27) Πρεσβ. Ἀγγελικὴν Ἰωάν. Παπαθανασίου δρχ. 2.960.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱ. Μητρόπολιν Γυθείου καὶ Οἰτύλου. Ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 325/12- 12-56 ὑμέτερον ἔγγραφον καὶ ἐπιφέραμεν τὰς δεούσας μεταβολὰς εἰς τὰς διευθύνσεις τῶν αἰδεσιμ. **Σαράντη Μιχαλοπούλου, Κωνσταντῖνον Διακουμάκου καὶ Χρίστου Χριστάκου.** Ἐδχαριστοῦμεν. — **Αἶδες. Βασίλειον Θεοχάρην, Ρεΐκια Ἀργίης.** Σὰς ἐστάλη τὸ ζητούμενον βιβλίον. Ὅψιλετε δραχμὰς 12, ἤτοι δρχ. 10 διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ βιβλίου καὶ 2 δι' ἔξοδα ταχυδρομῆσεως. Διὰ τοὺς καλοὺς σας λόγους εὐχαριστοῦμεν. — **Αἶδες. Σωτήριον Δ. Καπετάνην, Κοιλιάδα Ἐρμιονίδος.** Ἐπιταγὴ σας ἐλήφθη. Ζητούμενα βιβλία ἀποσάλησαν ταχυδρομικῶς. — **Αἶδες. Ἰωάννην Παπαϊωάννου, Καλύβας Λιμερίου Θάσου.** Ἐλάβομεν τὴν ἐπιταγὴν σας καὶ ἀπεστείλαμεν ἔν «Ἀγιασματάριον» καὶ ἔν «Ἱερατικόν». Κρατοῦμεν εἰς τὴν διάθεσίν σας δρχ. 10. — **Αἶδες. Φώτιον Γούσιαν, Νεχωράκιον Ἀργίης.** Ἡ διόρθωσις τῆς διευθύνσεώς σας ἐγένετο. Τὰ παρ' ὑμῶν ζητούμενα βιβλία τιμῶνται ὡς κάτωθι: «Παρακλητικὴ» δρχ. 180, »Τριψίδιον δρχ. 160, »Πεντηκοστάριον» δρχ. 160, «Μικρὸν Ἀγιασματάριον» δρχ. 30. — **Αἶδες. Σπυρίδωνα Καλούδη, Κάτω Κορακιάνα Κερκύρας.** Περὶ τῆς ὑποθέσεώς σας ἀπηυθύνθημεν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. Ἀπάντησιν θὰ ἔχωμεν ἐν τὸς τῶν ἡμερῶν. Ἐπομένως σχετικῶς θὰ σὰς πληροφορήσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον. — **Αἶδες. Χρῦσανθον Καμελᾶν, Λισβόριον Λέσβου.** Ἀλλαγὴ διευθύνσεώς σας ἐγένετο. — **Αἶδες. Σταύρον Σαρακᾶνην, Νέον Διλή Διδυμοτείρου.** Τὸ φύλλον θὰ τὸ λαμβάνετε εἰς τὴν νέαν σας διεύθυνσιν. — **Αἶδες. Δ. Γ. Μπ., Ἀρ. Ναυπλίου.** Παρακαλοῦμεν γράφατέ μας λεπτομερῶς περὶ τῆς ὑποθέσεώς σας. Τὰ ζητήματα περὶ τῶν ὁποίων μᾶς γράφετε πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἐν ὄψει τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεώς σας. Γενικῶς σὰς λέγομεν, ὅτι διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ κανεὶς προϋπηρσίαν πρέπει νὰ ἔχη τοιαύτην. Ἀπαραίτητον εἶναι νὰ ἔχωμεν πλήρες τὸ ὄνοματεπώνυμόν σας. Ἐὰν δὲν θέλετε νὰ σὰς ἀπαντήσωμεν ἐκ τῶν σηλῶν τοῦ περιοδικοῦ, γράφατέ μας νὰ σὰς ἀπαντήσωμεν ἰδιαίτερος. **Ἐλάβομεν καταστάσεις μεταβολῶν τριμήνου Ἰουλίου—Σεπτεμβρίου τῶν κάτωθι Ἱερῶν Μητροπόλεων:** 1) Ἀλεξανδρουπόλεως, 2) Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως, 3) Λάμπης καὶ Σφακιῶν, 4) Κρήτης, 5) Σύρου, Τήνου κλπ. 6) Κηφύρων, 7) Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποτάμου, 8) Κίτρους.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ε.Θ., Ἄκουε προσεκτικὰ! — † **Σεβ. Μητροπ. Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Διονυσίου.** Ἡ ἀγία νεομάρτυς Παρθένα. — **Θεοδ. Σπεράντσα,** Ὁ παπα-Σταμάτης τῆς Βούσης (Συνέχεια). — **Βασ. Ἡλιάδη,** Ἐνα νοσῶν προσκύνημα εἰς τὸν βυζαντινὸ ἐρσιπωμένο ναὸ τῆς Παναγίας τῶν Βλαχεργῶν. — **Φ. Γιοφύλλη, Ναούμ,** Ἀββακοῦμ καὶ Σοφονίας. — **Φώτη Κόντογλου,** Ποιά εἶναι ἡ ἀξία τῆς Παράδοσης. — † **Σεβ. Μητροπ. Σάμου Εἰρηναίου,** Τὸ «Νέον Κυριακοδόμιον». — **Ἀρχιμ. Νικοδήμου Βαλληδρά,** Κηρύγματα. — **Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.** — Ἀλληλογραφία.

Δι' ὅ, τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον :
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
Ὅδὸς Φιλοθέης 19, Ἀθῆναι. Τηλ. 27-639.

Ἱ Υπεύθυνος Τυπ/φσίου : **Τ. Ρούτσης, Κουκουλάρη 9, Ν. Χαλκηδῶν.**